

IZVJEŠĆE O FINANCIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA KULTURE I SPORTA

2020.

Broj: 01-02-06-11-1-2030-6/20

Sarajevo, svibanj 2021.

SADRŽAJ

I	IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA.....	1
1.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA	1
2.	IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	REZIME DANIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU	6
IV	IZVJEŠĆE O REVIZIJI	7
1.	UVOD	7
2.	PREDMET, CILJ I OBUDAM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	7
4.	SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI	11
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE	11
7.	FINANCIJSKA IZVJEŠĆA.....	12
7.1	GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA.....	13
7.1.1	Prihodi	13
7.1.2	Rashodi, izdaci i financiranje.....	14
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih	14
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	14
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	16
7.2	BILANCA STANJA.....	26
7.2.1	Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe.....	26
7.2.2	Stalna sredstva	27
7.2.3	Kratkoročne obveze i razgraničenja.....	27
7.2.4	Popis sredstava i obveza	28
8.	JAVNE NABAVE	29
9.	RASPODJEZA PRIHODA OSTVARENIH PO TEMELJU NAKNADA ZA PRIVREĐIVANJE IGARA NA SREĆU ZA 2019. GODINU I NADZOR NAD UTROŠKOM	29
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA	31
V	PRILOG: GODIŠNJE FINANCIJSKO IZVJEŠĆE	32
	Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2020. godinu	33
	Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine.....	36

I IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće neovisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvaća reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠĆE O REVIZIJI FINANCIJSKIH IZVJEŠĆA

Mišljenje s rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva kulture i sporta (u daljem tekstu: Ministarstvo)**, koja obuhvaćaju: Bilancu stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvješće o kapitalnim izdacima i financiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, finansijska izvješća istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2020. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na taj dan, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

1. **Analiza iskaza sačinjena uz finansijska izvješća ne sadrži sve propisane podatke, a finansijska izvješća ne daju točne podatke o transferima, u zavisnosti od njihove namjene i korisnika, niti o prihodima, zbog čega Godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu nije sačinjeno sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH (točke 7., 7.1.1 i 7.1.2.3.1 Izvješća).**
2. **Kratkoročna razgraničenja iskazana na 31. 12. 2020. godine precijenjena su za 162.057 KM kao posljedica provedenih korektivnih knjiženja u tekućoj godini po temelju evidentiranja neutrošenih namjenskih sredstava, što ukazuje na to da se prilikom knjigovodstvenog evidentiranja i finansijskog izvješćivanja nije pridržavalo računovodstvenih načela točnosti, istinitosti i pouzdanosti, sukladno članku 74. Zakona o proračunima u FBiH (točka 7.2.3 Izvješća).**

Reviziju smo obavili sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća*.

Neovisni smo od Ministarstva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pozornost na sljedeće pitanje:

- **Ministarstvo ne posjeduje dokumentaciju o vlasništvu i posjedu zgrade čija je nabavna vrijednost u Bilanci stanja na 31. 12. 2020. godine iskazana u iznosu od 862.444 KM (točka 7.2.2 Izvješća).**

Naše mišljenje nije modificirano u vezi s navedenim pitanjem.

Odgovornost rukovodstva za finansijska izvješća

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, sukladno prihvaćenom okviru finansijskog izvješćivanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u danim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvješća

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijska izvješća kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utječu na ekonomske odluke korisnika, donesene na osnovu tih finansijskih izvješća.

Kao dio revizije, sukladno Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepozajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje unutarnjih kontrola;
- stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola Ministarstva;
- ocjenujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenujemo cijelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovana na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u unutarnjim kontrolama, koji su otkriveni tijekom revizije.

2. IZVJEŠĆE O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvješća **Federalnog ministarstva kulture i sporta za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2020. godinu sukladne su, u svim materijalnim aspektima, zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.

Temelj za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvješću:

- Raspodjela sredstava tekućih transfera u iznosu od 3.608.000 KM (transferi za: sport od značaja za FBiH, kulturu od značaja za FBiH, obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, institucije znanosti i kulture od značaja za BiH i mlade), koja se dodjeljuju putem javnog poziva, izvršena je najvećim dijelom na temelju kriterija i potkriterija koji nisu mjerljivi i za koje nije definirana dokumentacija, odnosno dokaz o njihovom ispunjavanju. Interventna sredstva u iznosu od 356.000 KM najvećim dijelom dodijeljena su bez primjene kriterija utvrđenih Programom utroška sredstava. Navedeno ukazuje na to da nije osigurano efikasno upravljanje proračunskim sredstvima sukladno Zakonu o izvršavanju Proračuna FBiH za 2020. godinu (točka 7.1.2.3.1 Izvješća).**

Reviziju usklađenosti izvršili smo sukladno Zakonu o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-ju 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo od Ministarstva sukladno ISSAI-ju 130 – Etički kodeks, te etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti sukladno tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih Izvješća, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je osigurati da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu sukladne propisima kojima su regulirane i potvrditi da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, sukladne zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definiranim kriterijima, sukladno zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 28. 5. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobarić

GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

II REZIME DANIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti i implementirati sustav unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu kontrolnog okruženja, upravljanja rizicima i praćenja i procjene.	točka 4.
2.	Uspostaviti funkciju unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.	točka 4.
3.	Nadzor nad provođenjem mjera i preporuka za poboljšanje integriteta i izvješćivanje o rezultatima provođenja Plana integriteta vršiti sukladno Odluci o usvajanju Plana integriteta.	točka 4.
4.	Sukladno utvrđenim nadležnostima, poduzeti aktivnosti na donošenju Strategije za mlade FBiH.	točka 5.
5.	Potrebno je tekuće transfere planirati u proračunu i knjigovodstveno ih evidentirati u poslovnim knjigama, sukladno kontnom planu utvrđenom Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.	točka 6.
6.	Sačinjavati trogodišnji plan rada sukladno odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvješćivanju u FBiH.	točka 6.
7.	Godišnje i periodična finansijska izvješća sačinjavati na način utvrđen odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.	točka 7.
8.	Namjenske prihode priznavati u iznosu koji je iskorišten, a neiskorišteni iznos iskazivati na vremenskim razgraničenjima, sukladno Uputstvu o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice.	točka 7.1.1
9.	Ocenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u rokovima i na način utvrđen odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnika o ocenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH.	točka 7.1.2.1
10.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno važećim propisima.	točka 7.1.2.2
11.	Utvrđiti činjenično stanje u vezi s nabavljenim mobilnim telefonima u prethodnom razdoblju, i sukladno konstatiranom, poduzeti odgovarajuće mjere i aktivnosti.	točka 7.1.2.2
12.	Propisati mjerljive opće i posebne kriterije za vrednovanje projekata koji se financiraju iz tekućih transfera i dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.	točka 7.1.2.3.1

13.	Potrebno je definirati svrhu i namjenu Transfera za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH te, sukladno tome, Programom utroška sredstava utvrditi mjerljive kriterije za raspodjelu.	točka 7.1.2.3.1
14.	Ugovorima s korisnicima sredstava tekućih transfera jasno naznačiti za koje projektne aktivnosti se korisnicima odobravaju sredstva.	točka 7.1.2.3.1
15.	Preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih sredstava kod donošenja i usvajanja programa utroška sredstava tekućih transfera, s obzirom na to da se ne koriste za hitne i nepredviđene izdatke, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna za godinu za koju se planira realizacija transfera.	točka 7.1.2.3.1
16.	Osigurati vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu zgrade koja je knjigovodstveno evidentirana u poslovnim knjigama.	točka 7.2.2
17.	Izvršiti usklađivanje iskazanih kratkoročnih razgraničenja s raspoloživim sredstvima na namjenskim računima, sukladno članku 74. Zakona o proračunima u FBiH.	točka 7.2.3
18.	Redoviti godišnji popis i usuglašavanje stvarnog s knjigovodstvenim stanjem provoditi kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.	točka 7.2.4
19.	Izvješćivanje o rezultatima postupaka javnih nabava i temeljnih elemenata zaključenih ugovora provoditi sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.	točka 8.
20.	Propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata koji se financiraju iz prikupljenih prihoda po temelju naknada za privređivanje igara na sreću i dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.	točka 9.

III KRITERIJI ZA FINANCIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvješća i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, sukladni odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu proračuna u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH;
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
- Proračun FBiH za 2020. godinu;
- Zakon o izvršavanju Proračuna FBiH za 2020. godinu;
- Zakon o riznici u FBiH;
- Zakon o javnim nabavama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po temelju naknada za pripredavanja igara na sreću;

kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

IV IZVJEŠĆE O REVIZIJI

1. UVOD

Ministarstvo je utemeljeno sukladno Zakonu o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.¹ Vrši upravne, stručne i druge poslove iz nadležnosti FBiH, koji se odnose na koordinaciju u znanstvenoistraživačkoj djelatnosti iz oblasti zaštite i korištenja kulturnopovijesnog naslijeđa, muzejskoj, arhivskoj, knjižničarskoj, izdavačkoj, kazališnoj, likovnoj i filmskoj djelatnosti, djelatnosti ustanova, udruženja, fondacija i drugih pravnih osoba u oblasti umjetnosti, kulture, sporta i mladih, unapređenju djelatnosti iz oblasti kulture, sporta i mladih, kao i druge poslove utvrđene zakonom.

Unutarnje ustrojstvo i način rada utvrđeni su Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu iz 2013. godine i izmjenama Pravilnika iz 2014., 2015. i 2020. godine, na koji je Vlada FBiH dala suglasnost.

U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za zaštitu spomenika.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, unutarnje ustrojstvo, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Sistematisirana su radna mjesta za 69 izvršitelja, a na 31. 12. 2020. godine u Ministarstvu je bilo 49 zaposlenih. Proračunom za 2020. godinu planirani broj zaposlenih je 53.

Ministarstvom rukovodi ministrica Zora Dujmović, koja je imenovana 31. 3. 2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Obala Maka Dizdara broj 2.

2. PREDMET, CILJ I OBUDJAM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Ministarstva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i da li bilance u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja proračuna. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkcija unutarnje revizije.

Revizija je provedena sukladno unutarnjim planskim dokumentima revizije, s prekidima u razdoblju od prosinca 2020. godine do ožujka 2021. godine.

S obzirom na to da se obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2019. godinu, sačinio Izvješće o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvješćima, sa skretanjem pozornosti i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvješću su dane preporuke s ciljem otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo sukladno članku 16. točka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH² i obavijestilo je o poduzetim radnjama radi prevazilaženja nepravilnosti identificiranih u revizorskom izvješću. Revizijom je konstatirano da su manjim dijelom poduzete odgovarajuće mjere, sukladno planiranim aktivnostima.

¹ „Sl. novine FBiH“, br. 19/03, 38/05, 2/06, 8/06, 61/06, 52/09, 48/11

² „Sl. novine FBiH“, br. 22/06

Uvidom u poduzete aktivnosti i analizom realizacije danih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizirane preporuke

- 1) Donesen je Plan integriteta.
- 2) Donesen je Pravilnik o nadzoru nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava tekućih transfera.
- 3) Za konstatirani nezakoniti i/ili nemamjenski utrošak proračunskih sredstava poduzimane su sve zakonom propisane radnje radi povrata sredstava na JRR FBiH, sukladno članku 46. stav 2. Zakona o proračunima u FBiH.
- 4) Nadzor nad utroškom sredstava od igara na sreću vrši se sukladno odredbama Uredbe o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po temelju naknada za priređivanje igara na sreću.

Nerealizirane preporuke

- 1) Dizajnirati i implementirati sustav unutarnjih kontrola koji se zasniva na COSO modelu, na način utvrđen Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru i Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH.
- 2) Uspostaviti funkciju unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.
- 3) Potrebno je transfere planirati u proračunu i knjigovodstveno evidentirati u poslovnim knjigama sukladno kontnom planu koji je propisan Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH, s ciljem točnog iskazivanja podataka o transferima Ministarstva u finansijskim izvješćima.
- 4) Sačinjavati trogodišnji plan rada koji se zasniva na strateškim opredjeljenjima razvoja kulture i sporta u FBiH, sukladno odredbama Uredbe o planiranju rada i izvješćivanju o radu Vlade FBiH, federalnih ministarstava i institucija.
- 5) Godišnje i periodična finansijska izvješća sačinjavati na način utvrđen odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.
- 6) Namjenske prihode priznavati u iznosu koji je iskorišten, a neiskorišteni iznos preknjižavati na vremenska razgraničenja, sukladno Uputstvu o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima s posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice.
- 7) Ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u rokovima i na način utvrđen odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH.
- 8) Isplate naknada za rad članovima povjerenstava koji su zaposlenici Ministarstva vršiti isključivo ukoliko se zadaci obavljaju izvan radnog vremena, a pripadajuće poreze i doprinose obračunavati i uplaćivati sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak i Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak.
- 9) Izvršiti uvid u dokumentaciju u vezi s izvršenim nabavama mobilnih telefona u tekućoj i ranijim godinama i sukladno konstatiranom poduzeti odgovarajuće aktivnosti vezano za knjigovodstveno evidentiranje i zaduženje osoba za njihovo korištenje i čuvanje.
- 10) Donijeti jasne i mjerljive opće i posebne kriterije za vrednovanje prijava potencijalnih korisnika sredstava transfera, a javnim pozivima za dodjelu sredstava tekućih transfera Ministarstva utvrditi obvezu podnošenja dokaza o ispunjenosti općih i posebnih kriterija u cilju izbjegavanja subjektivnih procjena prilikom njihovog vrednovanja.
- 11) Potrebno je jasno definirati svrhu i namjenu Transfera za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH te, sukladno tome, programom utroška sredstava i javnim pozivom utvrditi jasne i mjerljive kriteriji za raspodjelu i korisnike ovog transfera.

- 12) Ugovorima o dodjeli tekućih transfera jasno naznačiti za koje projektne aktivnosti se korisnicima odobravaju sredstva.
- 13) Poduzeti aktivnosti iz nadležnosti Ministarstva kako bi se u što skorijem roku usvojila Strategija za mlade, što je i obveza Ministarstva utvrđena člankom 25. Zakona o mladima FBiH.
- 14) Preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih sredstava kod donošenja i usvajanja programa utroška sredstava tekućih transfera, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna za godinu za koju se planira realizacija transfera.
- 15) Nastaviti aktivnosti kako bi se osigurala vjerodostojna dokumentacija o vlasništvu i posjedu zgrade koja je knjigovodstveno evidentirana u poslovnim knjigama Ministarstva.
- 16) Propisati mjerljive kriterije za vrednovanje projekata iz prikupljenih sredstava od igara na sreću i dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, te osigurati dosljednu primjenu utvrđenih kriterija u cilju objektivnog bodovanja i transparentne dodjele proračunskih sredstava.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Povjerenstvo za nadzor nad zakonitošću rada fondacija do okončanja revizije nije sačinilo i podnijelo ministrici izvješće o izvršenoj kontroli zakonitosti rada fondacija, s obzirom na to da je aktima iz 2020. godine utvrđena jednogodišnja dinamika podnošenja izvješća o izvršenoj kontroli zakonitosti rada fondacija s rokom od 30. 4. tekuće godine za prethodnu godinu, zbog čega nije mogla biti izvršena ocjena vršenja nadzora i dostavljanja izvješća u utvrđenim i razumnim rokovima, te provođenje mjera i aktivnosti u okviru svojih nadležnosti u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti u radu fondacija, sukladno člancima 47. i 50. Zakona o udruženjima i fondacijama.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dano je ukupno 20 preporuka, od čega su četiri nove i 16 nerealiziranih preporuka koje su već dane u Izvješću o finansijskoj reviziji za 2019. godinu.

4. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Cilj sustava unutarnjih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u poslovanju upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da unutarnje kontrole funkcioniraju sukladno važećoj regulativi.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, rukovodstvo je odgovorno za uspostavljanje funkcionalnog sustava unutarnje kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utječe na njegovu funkcionalnost je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacijsku strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Sukladno Zakonu o proračunima u FBiH,³ Ministarstvo ima obvezu uspostavljanja sustava unutarnjih kontrola. Finansijsko upravljanje i kontrola u javnom sektoru u FBiH uređeni su Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH⁴ i Pravilnikom o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.⁵

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu uređena je unutarnja organizacija, vrste organizacijskih jedinica i njihova nadležnost, sistematizacija radnih mjesta s opisom poslova, rukovođenje, ovlaštenja i odgovornosti u rukovođenju, stručni kolegij, suradnja u vršenju poslova, programiranje i planiranje rada, radni odnosi i disciplinska odgovornost, ostvarivanje javnosti rada i druga pitanja od značaja za ustrojstvo i rad, što je jedan od osnovnih stubova za uspostavu povoljnog kontrolnog okruženja, sukladno COSO modelu.⁶

³ „Sl. novine FBiH“, br. 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19

⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 6/17, 3/19

⁶ COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavu, vođenje i procjenu sustava unutarnjih kontrola, koji čine pet povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjenu rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, te praćenje i procjenu.

Ministarstvo je usvojilo značajan broj unutarnjih akata i procedura u cilju uspostavljanja kontrolnih aktivnosti kao jedne od komponenti sustava unutarnjih kontrola. Pravilnikom o unutarnjim kontrolama i unutarnjim kontrolnim postupcima, koji je donesen 2009. godine i izmijenjen 2012. godine, utvrđen je sustav unutarnjih kontrola, ali nisu izvršene izmjene i dopune Pravilnika nakon donošenja Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i Standarda unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH.⁷ Pravilnik o popisu sredstava, potraživanja i obveza, koji je donesen u prosincu 2005. godine, nije ažuriran sukladno Zakonu o računovodstvu i reviziji u FBiH.⁸

Obavljenom revizijom konstatirali smo da sustav unutarnjih kontrola nije adekvatno uspostavljen, kako je utvrđeno Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH. Nije sačinjena mapa procesa koja bi sadržavala opise poslovnih procesa koji se realiziraju, način njihovog provođenja, pravila, procedure, kontrole, nadležnosti i odgovornosti potrebne za njihovu realizaciju. Nije vršeno identificiranje rizika i procjena rizika. Nije donesen Registar rizika, kao ni Strategija upravljanja rizicima. Zbog navedenog nije uspostavljeno upravljanje rizicima i praćenje i procjena na razini Ministarstva.

Imenovan je koordinator za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnje izvješće o funkcioniranju sustava finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu sačinjeno je i dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici. U Godišnjem izvješću konstatirani su navedeni propusti, međutim nisu navedene mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO komponentama.

Navedeno ukazuje na to da Ministarstvo nije dizajniralo i implementiralo sustav unutarnjih kontrola u dijelu kontrolnog okruženja, upravljanja rizicima, praćenja i procjene, sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutarnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se regulira unutarnja kontrola.

Izjava o fiskalnoj odgovornosti sačinjena je i dostavljena Federalnom ministarstvu financija, sukladno člancima 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti.⁹

Preporuka:

- *uspostaviti i implementirati sustav unutarnjih kontrola sukladno Zakonu o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH u dijelu kontrolnog okruženja, upravljanja rizicima i praćenja i procjene.*

Unutarnja revizija

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu utvrđena je Jedinica za unutarnju reviziju kao temeljna organizacijska jedinica, u kojoj su sistematizirana četiri radna mesta koja nisu popunjena, što ukazuje na to da Ministarstvo nije uspostavilo Jedinicu za unutarnju reviziju sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH¹⁰ i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.¹¹

Preporuka:

- *uspostaviti funkciju unutarnje revizije sukladno Zakonu o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilniku o kriterijima za uspostavljanje jedinica za unutarnju reviziju u javnom sektoru u FBiH.*

Prevencija korupcije

Ministarstvo je na temelju Smjernica za izradu i provođenje plana integriteta Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije donijelo Plan integriteta, koji je ministrica usvojila 23. 7. 2020. godine. Odlukom o usvajanju Plana integriteta definirano je da će nadzor nad provođenjem

⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 83/09

⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

¹⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 47/08, 101/16

¹¹ „Sl. novine FBiH“, br. 49/20

mjera i preporuka za poboljšanje integriteta vršiti tajnik Ministarstva koji je obvezan dva puta godišnje podnosići izvješće ministrici o rezultatima provođenja Plana integriteta (nije utvrđena dinamika). Temeljem prezentirane dokumentacije i pisane Izjave tajnika Ministarstva od 3. 3. 2021. godine konstatirali smo da nije vršen nadzor nad provođenjem mjera i preporuka za poboljšanje integriteta, niti je podneseno izvješće ministrici o rezultatima provođenja Plana integriteta. Naknadno, tajnik je izvršio analizu elemenata plana unapređenja i dostavio ministrici Tabelarni pregled o postupanju 12. 3. 2021. godine.

Preporuka:

- ***nadzor nad provođenjem mjera i preporuka za poboljšanje integriteta i izvješćivanje o rezultatima provođenja Plana integriteta vršiti sukladno Odluci o usvajanju Plana integriteta.***

5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI

Sukladno odredbama Zakona o mladima FBiH,¹² sve razine vlasti u FBiH imaju obveze definiranja, usvajanja i provedbe strategija prema mladima. Strategija za mlade podrazumijeva programski pristup djelovanjima prema mladima, što uključuje definirane probleme i potrebe mladih, strateške pravce djelovanja, te ciljeve strategije i mjere za realizaciju ciljeva strategije. Člankom 25. Zakona o mladima FBiH definirano je da na razini županije i FBiH, sukladno ustavnim mjerodavnostima i Zakonu, strategija obvezno treba sadržavati programe djelovanja za mlade u pojedinim oblastima omladinskog sektora.

Vlada FBiH je 8. 1. 2015. godine imenovala interresornu Radnu grupu za izradu radnog teksta Strategije za mlade FBiH, koja je imala zadatak da sačini radni tekst Strategije za mlade FBiH i dostavi ga Vladi FBiH do 30. 4. 2015. godine. Koordinator Radne grupe imenovan je ispred Ministarstva. Ministarstvo je u svibnju 2016. godine uputilo Nacrt strategije za mlade za razdoblje 2016. – 2020. godine na mišljenje Federalnom ministarstvu financija, koje se očitovalo da ne može dati suglasnost budući da dokument nije dostavljen sukladno odredbama Pravilnika o proceduri za izradu izjave o fiskalnoj procjeni zakona, drugih propisa i akata planiranja na proračun.¹³ Nakon toga Ministarstvo nije poduzimalo daljnje aktivnosti u cilju usvajanja Strategije za mlade, sukladno člancima 11. i 25. Zakona o mladima FBiH. Ova aktivnost bila je predviđena Programom rada za 2020. godinu, kao i programima prethodnih godina.

Preporuka:

- ***sukladno utvrđenim nadležnostima, poduzeti aktivnosti na donošenju Strategije za mlade FBiH.***

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE PRORAČUNA I IZVJEŠĆIVANJE

Proračunom FBiH za 2020. godinu¹⁴ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 13.728.230 KM, a Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2020. godinu¹⁵ odobrena sredstva su smanjena za 3.733.732 KM i iznose 9.994.498 KM. Najveće smanjenje odnosi se na tekuće transfere i druge tekuće rashode koji su Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2020. godinu smanjeni za 3.450.000 KM. Odobrena sredstva odnose se na: tekuće transfere i druge tekuće rashode (8.147.982 KM), bruto plaće i naknade (1.562.416 KM), izdatke za materijal, sitan inventar i usluge (259.100 KM) i izdatke za nabavu stalnih sredstava (25.000 KM).

Ministarstvu je tijekom godine odobrena unutarnja preraspodjela u iznosu od 38.400 KM, a raspoloživa sredstva su uvećana za 47.000 KM temeljem odluka Vlade FBiH o preraspodjeli sredstava iz Proračuna FBiH za 2020. godinu iz srpnja i prosinca 2020. godine, kojima su preraspoređena sa Službe za zajedničke poslove organa i tijela u FBiH i Federalnog ministarstva financija na druge proračunske korisnike. Iz tekuće pričuve Vlade FBiH Ministarstvu je odobreno 300.500 KM. Izvješće o utrošku tekuće pričuve dostavljeno je Federalnom ministarstvu financija.

¹² „Sl. novine FBiH“, br. 36/10

¹³ „Sl. novine FBiH“, br. 34/16

¹⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 99/19

¹⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 28/20

Ukupna raspoloživa sredstva Ministarstva za 2020. godinu, uključujući sredstva tekuće pričuve i preraspodjеле proračuna, iznosila su 10.341.998 KM.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da Ministarstvo prilikom planiranja Proračuna tekuće transfere ne klasificira u zavisnosti od njihove namjene i korisnika, sukladno kontnom planu koji je dio Pravilnika o knjigovodstvu proračuna u FBiH,¹⁶ što je obveza utvrđena člankom 20. Zakona o proračunima u FBiH i odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.¹⁷ To je za posljedicu imalo da transferi nisu knjigovodstveno evidentirani na propisanim pozicijama, zbog čega finansijska izvješća ne daju točne podatke o transferima, prema njihovoj namjeni i korisnicima (točka 7.1.2.3.1 Izvješća).

Ministarstvo je sačinilo Plan rada za 2020. godinu i dostavilo ga Federalnom zavodu za programiranje razvoja. Nije sačinilo Trogodišnji plan rada, što je bila obveza sukladno članku 10. Uredbe o planiranju rada i izvješćivanju o radu Vlade FBiH, federalnih ministarstava i institucija.¹⁸

Izvješće o radu Ministarstva za 2020. godinu dostavljeno je 22. 1. 2021. godine Federalnom zavodu za programiranje razvoja, ali ne i Generalnom sekretarijatu, što je bila obveza sukladno članku 22. Uredbe o planiranju rada i izvješćivanju o radu Vlade FBiH, federalnih ministarstava i institucija.

Preporuke:

- ***potrebno je tekuće transfere planirati u proračunu i knjigovodstveno ih evidentirati u poslovnim knjigama, sukladno kontnom planu utvrđenom Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH;***
- ***sačinjavati trogodišnji plan rada sukladno odredbama Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvješćivanju u FBiH.*¹⁹**

7. FINANCIJSKA IZVJEŠĆA

Sukladno odredbama Zakona o proračunima u FBiH, Ministarstvo je dužno sačinjavati i Federalnom ministarstvu financija dostavljati periodična i godišnja finansijska izvješća, a vrsta, način i rokovi za dostavu finansijskih podataka propisani su Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH²⁰ (u dalnjem tekstu: Pravilnik).

Ministarstvo je sačinilo Godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu i dostavilo ga Financijsko-informatičkoj agenciji u roku, dok Federalnom ministarstvu financija nije dostavljen u utvrđenom roku.

Provedenom revizijom konstatirali smo da Godišnje finansijsko izvješće za 2020. godinu nije sačinjeno sukladno Pravilniku. U Analizi iskaza sačinjenoj uz finansijska izvješća nije obrazloženo izvršenje proračuna sukladno odredbama članaka od 30. do 32. Pravilnika. Godišnje izvješće o izvršenju proračuna i Račun prihoda i rashoda ne sadrže podatke o ostvarenim prihodima (točka 7.1.1 Izvješća), sukladno člancima 22. i 26. Pravilnika. Godišnje izvješće o izvršenju proračuna ne sadrži podatke o tekućem suficitu (deficitu), ukupnom suficitu (deficitu) i ukupnom finansijskom rezultatu, a odstupanje izvršenja tekuće godine u odnosu na planske vrijednosti nije utvrđeno i iskazano na način definiran Pravilnikom (izvršenje tekuće godine minus planske vrijednosti). Također, planske vrijednosti izdataka nisu iskazane sukladno članku 7. Pravilnika.

Ministarstvo je sačinjavalo i dostavljalo Ministarstvu financija periodična izvješća za 2020. godinu, ali sa zakašnjenjem. Uvidom u periodična izvješća konstatirali smo da za određena izvješća nije vršeno izvješćivanje na obrascima koji su propisani važećim Pravilnikom (Obrazac 2. – Rashodi i izdaci po ekonomskim kategorijama, Obrazac 5. – Klasifikacija rashoda i izdataka proračuna po vladinim

¹⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 60/14

¹⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 34/14

¹⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 89/14, 107/14

¹⁹ Trogodišnji plan rada za razdoblje 2020. – 2022., Plan rada za 2020. i Izvješće o radu za 2020.g. izrađuje se sukladno odredbama Uredbe o planiranju rada i izvješćivanju o radu Vlade FBiH, federalnih ministarstava i institucija („Sl. novine FBiH“, br. 89/14, 107/14), kako je definirano člankom 18. nove Uredbe o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvješćivanju u FBiH („Sl. novine FBiH“, br. 74/19, 3/21).

²⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 69/14, 14/15, 4/16, 19/18, 3/21

funkcijama i Obrazac 7. – Registar neizmirenih obveza), nego na obrascima koji su bili obvezujući u ranijim razdobljima. Osim toga, nisu sačinjavana periodična i godišnja izvješća o namjenskom utrošku sredstava za sredstva za koja su otvoreni podračuni u okviru Jedinstvenog računa riznice FBiH (u dalnjem tekstu: JRR FBiH), iako je to obveza propisana Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru JRR-a FBiH.

Navedeno ukazuje na to da Godišnje financijsko izvješće za 2020. godinu i periodična izvješća nisu sačinjena sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Pravilniku.

Preporuka:

- *godišnje i periodična financijska izvješća sačinjavati na način utvrđen odredbama Zakona o proračunima u FBiH i Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.*

7.1 GODIŠNJE IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PRORAČUNA

7.1.1 Prihodi

U glavnoj knjizi Ministarstva iskazani su neporezni prihodi u iznosu od 2.109 KM, koji se najvećim dijelom odnose na naplaćene federalne takse.

Za potrebe realizacije projekata Ministarstva „Izvođenje preventivnih arheoloških istraživanja i zaštita arheoloških lokaliteta i spomenika kulture na trasi autoputa Koridor Vc“, „Arch Stolac“ i „Ljubljana II“ otvorena su tri namjenska računa u okviru JRR-a FBiH, na kojima je stanje na 31. 12. 2020. iznosilo ukupno 187.508 KM. Tijekom 2020. godine realizirano je namjenskih sredstava u iznosu od samo 5.697 KM („Izvođenje preventivnih arheoloških istraživanja i zaštita arheoloških lokaliteta i spomenika kulture na trasi autoputa Koridor Vc“), ali izdaci nisu plaćeni s odgovarajućeg namjenskog računa, nego iz redovnih sredstava Ministarstva, tako da su namjenska sredstva na 31. 12. 2020. na namjenskim računima trebala iznositi ukupno 181.811 KM. U glavnoj knjizi Ministarstva za 2020. godinu namjenski prihodi po ovom temelju iskazani su u iznosu od -1.347 KM, odnosno podcijenjeni su za 7.044 KM. Istovremeno, na 31. 12. 2020. godine iskazana su kratkoročna razgraničenja (primljene donacije budućeg razdoblja) u iznosu od 343.868 KM, što je više za 162.057 KM u odnosu na raspoloživa namjenska sredstva (detaljnije obrazloženo u točki 7.2.3 Izvješća).

Prilikom provođenja predbilančnih radnji nije ispravno utvrđen neiskorišteni iznos namjenskih sredstava, te nisu dosljedno primijenjene odredbe Uputstva o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice, sukladno kojima korisnici proračuna za preostali iznos neiskorištenih sredstava na podračunima, prije izrade godišnjeg obračuna, vrše preknjiženja sredstava na razgraničenja.

Neporezni prihodi nisu iskazani u Računu prihoda i rashoda i Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna za 2020. godinu, kako to nalažu odredbe članaka 22. i 26. Pravilnika o financijskom izvješćivanju i godišnjem obračunu proračuna u FBiH.

Preporuka:

- *namjenske prihode priznavati u iznosu koji je iskorišten, a neiskorišteni iznos iskazivati na vremenskim razgraničenjima, sukladno Uputstvu o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa riznice.*

7.1.2 Rashodi, izdaci i financiranje

U Godišnjem izvješću o izvršenju proračuna iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 10.271.570 KM, što u odnosu na raspoloživa sredstva u iznosu od 10.341.998 predstavlja ostvarenje od 99,3%.

Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi i drugi tekući rashodi (82,0%), plaće, naknade i doprinosi (15,6%), izdaci za materijal, sitan inventar i usluge (2,2%) i izdaci za nabavu stalnih sredstava (0,2%).

7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

Bruto plaće i naknade plaća iskazane su u iznosu od 1.270.098 KM. Izvršili smo uvid u obračun plaća i naknada plaća zaposlenika za listopad 2020. godine.

Prema prezentiranoj dokumentaciji koja se odnosi na pripremu mjesecnih podataka za obračun plaće, rješenja o postavljenju zaposlenika, rješenja o plaćama, evidenciju radnog vremena (šiht liste) i pojedinačne platne liste zaposlenika, konstatirali smo da se obračun plaća vrši sukladno zakonskim i drugim propisima i unutarnjim aktima Ministarstva. Utvrđili smo da je osnovna plaća zaposlenika utvrđena množenjem osnovice za plaću određene člankom 18. stav 2. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2020. godinu u iznosu od 330 KM i koeficijenta platnog razreda koji je utvrđen sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u organima vlasti FBiH.²¹ Prethodno utvrđena osnovica uvećava se za 0,5% za svaku započetnu godinu mirovinskog staža zaposlenika, a najviše do 20%.

Naknade troškova zaposlenih ostvarene su u iznosu od 195.274 KM. Njihova struktura je sljedeća: naknade za topli obrok (87.562 KM), naknade za prijevoz s posla i na posao (31.363 KM), naknade u slučaju bolesti i smrti (24.592), regres za godišnji odmor (23.825 KM), naknade za odvojeni život (16.159 KM), otpremnine prilikom odlaska u mirovinu (10.063 KM) i ostale naknade zaposlenima (1.710 KM). Uvidom u pojedinačna rješenja utvrđili smo da su obračun i isplata naknada troškova zaposlenih vršeni sukladno podzakonskim aktima koji reguliraju pojedine vrste naknada.

Ocenjivanje zaposlenika nije izvršeno blagovremeno i u cijelosti, budući da nisu ocijenjeni rukovodeći državni službenici, a prezentirana rješenja o ocjeni rada zaposlenika datirana su 16. 2. 2021. godine. To nije sukladno odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH,²² Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH²³ i Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH,²⁴ kojima je definirano da ocjenu rada rukovodećih i drugih državnih službenika utvrđuje rukovoditelj organa državne službe, a obveza ocjenjivanja definirana je u siječnju, odnosno u roku od 30 dana od isteka razdoblja za koje se vrši ocjenjivanje.

Preporuka:

- **ocjenjivanje državnih službenika i namještenika vršiti u rokovima i na način utvrđen odredbama Zakona o državnoj službi u FBiH, Zakona o namještenicima u organima državne službe u FBiH i Pravilnika o ocjenjivanju rada državnih službenika u organima državne službe FBiH.**

7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge iskazani su u iznosu od 224.437 KM. Njihovu strukturu čine: ugovorene i druge posebne usluge (107.924 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (43.035 KM), izdaci za nabavu materijala i sitnog inventara (19.424 KM), izdaci za tekuće održavanje (16.158 KM), izdaci za energiju (14.000 KM), izdaci osiguranja (9.020 KM), usluge prijevoza i goriva (8.209 KM), putni troškovi (3.578 KM) i izdaci za unajmljivanje imovine (3.089 KM).

²¹ „Sl. novine FBiH“, br. 45/10, 111/12, 20/17

²² „Sl. novine FBiH“, br. 29/03, 23/04, 39/04, 54/04, 67/05, 8/06, 4/12, 99/15, 9/17

²³ „Sl. novine FBiH“, br. 49/05

²⁴ „Sl. novine FBiH“, br. 30/20

Ugovorene i druge posebne usluge iskazane su u iznosu od 107.924 KM. U strukturi ovih troškova najznačajniji su: troškovi sporova (46.925 KM), naknade za rad povjerenstava (22.760 KM), usluge objavljivanja tendera i oglasa (10.059 KM), izdaci za ugovore o djelu (4.800 KM) i usluge reprezentacije (4.219 KM).

Troškovi sporova u cijelosti se odnose na odvjetničke troškove po temelju radnih sporova zaposlenika koji su isplaćeni u 2020. godini.

Izdaci za rad povjerenstava iskazani u neto iznosu od 22.760 KM. Na isplate naknada članovima povjerenstava zaposlenicima odnosi se najmanje 10.080 KM. Naknade su odobrene i isplaćene za provođenje redovnog godišnjeg popisa, provođenje postupaka javnih nabava, sudjelovanje u radu stalnog radnog tijela za koordinaciju, suradnju i obavljanje poslova koji proizlaze iz Okvirnog sporazuma o preventivnom arheološkom istraživanju na koridoru Vc, za ocjenu i bodovanje programa i projekata za utvrđivanje korisnika i načina raspodjele dijela prihoda ostvarenih po temelju naknada za priređivanje igara na sreću i nadzor nad namjenskim utroškom ovih sredstava i nadzor nad zakonitošću rada fondacija. Povjerenstva čiji su članovi bili uglavnom zaposlenici formirana su shodno zakonima, a isplate naknade članovima vršene pozivajući se na Uredbu o načinu osnivanja i utvrđivanju visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja Federalnih organa državne službe.²⁵

Na isplaćene naknade zaposlenicima obračunat je porez na dohodak po stopi od 10%, doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje po stopi od 6%, zdravstveno osiguranje po stopi od 4% naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća po stopi od 0,5% i posebna vodna naknada po stopi od 0,5%.

Osim toga, naknade članovima povjerenstava koji su zaposlenici nisu imale tretman plaće, odnosno oporezivog prihoda od nesamostalne djelatnosti, što nije sukladno člancima 10. i 27. Zakona o porezu na dohodak,²⁶ članku 8. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak,²⁷ kao ni odredbama članka 10. i 11. Zakona o doprinosima²⁸ i odredbama članaka od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračunavanja i uplate doprinosa.²⁹

Preporuka:

- *poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u povjerenstvima obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, sukladno važećim propisima.*

Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge, iskazani u iznosu od 43.035 KM, najvećim dijelom odnose se na: izdatke za fiksnu i mobilnu telefoniju (22.551 KM), izdatke za internet (7.277 KM) i izdatke za poštanske usluge (7.002 KM).

Prilikom obavljanja finansijske revizije nije prezentirana dokumentacija koja bi potvrdila da je izvršeno ispravno evidentiranje mobilnih telefona u vlasništvu Ministarstva, kao i zaduženje osoba za njihovo korištenje i čuvanje, za što je preporuka dana u Izvješću o finansijskoj reviziji za 2019. godinu, kada je utvrđeno da je Ministarstvo u 2019. godini nabavilo 11 mobilnih telefona (u većini slučajeva pojedinačne vrijednosti veće od 250 KM, a ukupne vrijednosti od 4.723 KM). Tada je, temeljem suglasnosti ministricice, izvršena obustava od plaće zaposlenicima koji su se odlučili za nabavku telefona čija pojedinačna vrijednost prelazi odobreni iznos od 250 KM, uz doplatu prekoračenog iznosa, a nabavljeni mobilni telefoni evidentirani su na poziciji izdataka za komunikaciju. Pisanim aktom nisu definirane odgovorne osobe koje su zadužene za njihovo korištenje i čuvanje. **Posljedica navedenog je da Ministarstvo nema potpune podatke o nabavljenim mobilnim telefonima u prethodnim razdobljima, kao ni podatke o tome jesu li oni vraćeni Ministarstvu, što nije primjereno budući da se radi o potrošnji javnog novca.**

²⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 48/14, 77/14, 97/14, 58/15

²⁶ „Sl. novine FBiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13, 65/13

²⁷ „Sl. novine FBiH“, br. 67/08, 4/10, 86/10, 10/11, 53/11, 20/12, 27/13, 71/13, 90/13, 45/14, 52/16, 59/16

²⁸ „Sl. novine FBiH“, br. 35/98, 54/00, 16/01, 37/01, 1/02, 17/06, 14/08, 91/15, 104/16, 34/18, 99/19

²⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 64/08, 81/08, 98/15, 6/17, 38/17

Preporuka:

- **utvrditi činjenično stanje u vezi s nabavljenim mobilnim telefonima u prethodnom razdoblju i, sukladno konstatiranom, poduzeti odgovarajuće mjere i aktivnosti.**

7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi i drugi tekući rashodi iskazani su u iznosu od 8.425.642 KM. Pregled planiranih i realiziranih sredstava tekućih transfera dajemo u tabeli:

R. br.	Naziv transfera	Operativni proračun za 2020. godinu ³⁰	Interventna sredstva (dio operativnog proračuna) ³¹	Realizirana sredstva za 2020. godinu	Realizirana sredstva za 2019. godinu
1	2	3	4	5	6
1.	Transfer za sport od značaja za FBiH	1.720.500	119.000	1.720.500	2.148.500
2.	Transfer za kulturu od značaja za FBiH	1.480.000	100.000	1.480.000	1.880.000
3.	Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog nasljeđa	720.000	77.000	710.000	720.000
4.	Transfer za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH	650.000	0	650.000	650.000
5.	Transfer za mlade	400.000	60.000	400.000	400.000
6.	Transfer za udruženja građana i organizacija iz oblasti kulture	0	0	0	260.000
7.	Ukupno od 1 do 6	4.970.500	356.000	4.960.500	6.058.500
8.	Transfer kulturnom društvu „Preporod“	75.000	0	75.000	75.000
9.	Transfer kulturnom društvu „Napredak“	55.000	0	55.000	55.000
10.	Transfer kulturnom društvu „Prosvjeta“	45.000	0	45.000	45.000
11.	Transfer kulturnom društvu „La Benevolencija“	25.000	0	25.000	25.000
12.	Ukupno od 8 do 11	200.000	0	200.000	200.000
13.	Transfer za Fondaciju za kinematografiju	1.660.000	0	1.660.000	1.660.000
14.	Transfer za Fondaciju za muzičke, scenske i likovne umjetnosti	558.000	0	558.000	558.000
15.	Transfer za Fondaciju za izdavaštvo	550.000	0	550.000	550.000
16.	Transfer za Fondaciju za bibliotečku djelatnost	330.000	0	330.000	330.000
17.	Ukupno od 13 do 16	3.098.000	0	3.098.000	3.098.000
18.	Izvršenje sudskih presuda	194.982	0	167.142	129.813
	Sveukupno transferi (7+12+17+18)	8.463.482	356.000	8.425.642	9.486.313

³⁰ U operativni proračun za 2020. godinu uključena su sredstva tekuće pričuve Vlade FBiH u iznosu od 300.500 KM, temeljem dvije odluke Vlade FBiH, u svrhu dodjele nagrada za postignute sportske rezultate na međunarodnim natjecanjima (transfer za sport od značaja za FBiH) i 15.000 KM na poziciji Drugi tekući rashodi - Izdaci za izvršenje sudskih presuda i rješenja o izvršenju (izvansudska nagodba) temeljem odluka Vlade FBiH o preraspodjeli sredstava iz Proračuna FBiH za 2020. godinu.

³¹ Odlukom Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH za 2020. godinu Federalnom ministarstvu kulture i sporta od 10. 6. 2020. g. i Odlukom o izmjenama Odluke od 22. 10. 2020. g., koje su donesene na prijedlog Ministarstva, planirana su interventna sredstva u okviru transfera koji su planirani Proračunom za 2020. g.

7.1.2.3.1 Tekući transferi iz oblasti kulture i sporta, mladih – udruženjima građana, kulturno-graditeljskog naslijeđa i institucijama znanosti

Tekući transferi iz oblasti kulture i sporta, za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, za mlade i za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH, iskazani su u iznosu od 4.960.500 KM. Odlukom Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH za 2020. godinu Federalnom ministarstvu kulture i sporta od 10. 6. 2020. godine i Odlukom Vlade FBiH o izmjeni Odluke od 22. 10. 2020. godine definiran je način raspodjele ovih sredstava. Izmjenama i dopunama Proračuna FBiH za 2020. godinu za ove transfere odobrena su sredstva u ukupnom iznosu od 4.670.000 KM. Iz tekuće pričuve Vlade FBiH Ministarstvu je odobreno 300.500 KM, temeljem dvije odluke Vlade FBiH, u svrhu dodjele nagrada za postignute sportske rezultate na međunarodnim natjecanjima, sukladno Uredbi o određivanju kriterija za dodjeljivanje nagrada sportašima, sportskim djelatnicima i sportskim udruženjima iz FBiH za ostvarene vrhunske sportske rezultate na međunarodnim natjecanjima.³²

U Programu utroška sredstava po svakom pojedinačnom transferu navedeni su: nazivi i svrha programa, planirani iznos sredstava, ciljani korisnici, opći i posebni kriteriji za programe unutar pojedinačnih transfera, te je definirano izvješćivanje o namjenskom utrošku sredstava.

Obavljenom revizijom konstatirali smo da su Transfer za sport od značaja za FBiH (1.720.500 KM), Transfer za kulturu od značaja za FBiH (1.480.000 KM) i transferi fondacija (3.098.000 KM – točka 7.1.2.3.3 Izvješća) planirani, knjigovodstveno evidentirani i u finansijskim izvješćima iskazani na poziciji Transferi drugim razinama vlasti. Od ovog iznosa (6.298.500 KM) na transfere drugim razinama vlasti (općine/gradovi) odnosi se samo 60.000 KM. Preostali iznos (6.238.500 KM) odnosi se na sredstva odobrena pojedincima, udruženjima i fondacijama. Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa (710.000 KM) planiran je, knjigovodstveno evidentiran i u finansijskim izvješćima iskazan na poziciji Tekući transferi neprofitnim organizacijama. U okviru realiziranih sredstava ovog transfera drugim razinama vlasti odobreno je najmanje 113.200 KM. **Navedeno je za posljedicu imalo da finansijska izvješća ne prikazuju točne podatke o transferima prema korisnicima sredstava.** Osim toga, u okviru Transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa planirana su i realizirana sredstva u iznosu od najmanje 163.000 KM, a u okviru Transfera za sport od značaja za FBiH u iznosu od najmanje 207.000 KM, koja se odnose na kapitalna ulaganja. Dakle, sredstva za kapitalna ulaganja nisu planirana niti odobrena na odgovarajućoj poziciji (kapitalni transferi) sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Uredbi o računovodstvu proračuna u FBiH, s obzirom na to da ova ulaganja imaju karakter kapitalnih, koja su stalno sredstvo neke druge pravne osobe, a ne tekućih transfera.

Finansijska izvješća Ministarstva ne pružaju točne podatke o korisnicima i namjeni transfera, s obzirom na to da prilikom planiranja Proračuna i knjigovodstvenog evidentiranja transfera nije dosljedno primijenjen kontni plan koji je propisan Pravilnikom o knjigovodstvu proračuna u FBiH.

Ministarstvo je na svojoj web-stranici objavilo javne pozive za dodjelu sredstava tekućih transfera iz oblasti kulture i sporta, za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, mlade i za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH, koji su odobreni Proračunom za 2020. godinu i utvrđeni Programom utroška sredstava. Za svaki od pet transfera formirana su dva povjerenstva (za provjeru formalnopravne ispravnosti pristiglih prijava i za bodovanje i utvrđivanje prijedloga iznosa za dodjelu sredstava po Javnom pozivu). Nakon provjere formalnopravne ispravnosti pristiglih prijava dana je mogućnost prigovora korisnicima koji ne ispunjavaju formalno-pravne uvjete. Prijave korisnika koji su podnijeli prigovore, za koje se utvrdilo da su utemeljeno podneseni, proslijedene su Povjerenstvu za bodovanje i utvrđivanje prijedloga iznosa za dodjelu sredstava po Javnom pozivu.

³² „Sl. novine FBiH“, br. 27/12, 74/13, 4/15

Izvršili smo uvid u proceduru dodjele i uzorak aplikacija za koje su sredstva dodijeljena na temelju Javnog poziva po programima iz transfera kako slijedi:

R. br.	Naziv programa po vrsti transfera	Broj korisnika	Raspon dodijeljenih sredstava	Ukupno realizirana sredstva
1	2	3	4	5
1. Transfer za sport od značaja za FBiH				
1.1.	Sufinanciranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata	72	4.000 - 15.000	500.000
1.2.	Djelatnosti sportskih saveza konstituiranih na razini BiH i FBiH	29	5.000 - 12.000	250.000
a)	Ukupno (1.1. + 1.2.)			750.000
2. Transfer za kulturu od značaja za FBiH				
2.1.	Manifestacije, programi i projekti kulture od internacionalnog značaja za BiH i FBiH	75	3.000 - 170.000	830.000
2.2.	Manifestacije, programi i projekti kulture od posebnog značaja za FBiH	155	1.000 - 10.000	550.000
b)	Ukupno (2.1. + 2.2.)			1.380.000
3. Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa				
3.1.	Izrada projekata i izvođenje radova za zaštitu javnih objekata kulture koji imaju status nacionalnog spomenika	38	5.000 - 25.000	528.000
3.2.	Izrada projekata i izvođenje radova za zaštitu stambenih objekata koji imaju status nacionalnog spomenika	11	3.000 - 5.000	40.000
c)	Ukupno (3.1. + 3.2.)			568.000
4. Transfer za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH				
4.1.	Podrška institucijama od značaja za BiH i FBiH	15	10.000 - 100.000	600.000
d)	Ukupno (4.1.)			600.000
5. Transfer za mlade				
5.1.	Istraživanje, formiranje i promoviranje politika prema mladima u FBiH	62	2.000 - 9.000	310.000
e)	Ukupno (5.1.)			310.000
	UKUPNO (a+b+c+d+e)			3.608.000

Povjerenstva su za sve transfere donijela akte kojima se definira način bodovanja i utvrđuje odnos između ostvarenog broja bodova i visine odobrenih sredstava.

Transfer za sport od značaja za FBiH realiziran je u iznosu od 1.720.500 KM, od čega je 1.130.000 KM realizirano putem javnog poziva. Iz interventnih sredstava realizirano je 119.000 KM, iz tekuće pričuve Vlade FBiH 300.500 KM, a preostali iznos od 171.000 KM dodijeljen je sportskim udruženjima i klubovima sukladno Uredbi o određivanju kriterija za dodjeljivanje nagrade sportašima, sportskim djelatnicima i sportskim udruženjima iz FBiH za ostvarene sportske rezultate na međunarodnim natjecanjima, Olimpijskom komitetu BiH i Paraolimpijskom komitetu BiH, što je utvrđeno Programom utroška sredstava. Na objavljeni Javni poziv za programe koji su bili predmet našeg pregleda pristiglo je 185 prijava. Povjerenstvo za ocjenu formalnopopravne ispravnosti prijava izvršilo je ocjenu formalne ispravnosti pristiglih zahtjeva, prilikom koje je 79 aplikacija ocijenjeno kao formalnopopravno neispravne, a 106 formalnopopravno ispravne. Uvidom u Zapisnik o pristiglim o pristiglim prigovorima konstatirali smo da je pristiglo ukupno 38 prigovora (za sva četiri programa u okviru ovog transfera), od kojih je jedan bio utemeljen, te je njegova aplikacija proslijeđena Povjerenstvu za bodovanje i utvrđivanje prijedloga iznosa za dodjelu sredstava.

Povjerenstvo za bodovanje u svom Zapisniku od 18. 9. 2020. godine konstatiralo je da je s ciljem poticanja ravnomjernog razvoja sporta u FBiH potrebno osigurati sredstva za podršku većeg broja kvalitetnih projekata iz oblasti sporta, te je utvrdilo visinu bodova i iznos sredstava za utvrđene bodove. Bodovanje formalnopravno ispravnih prijava izvršeno je na temelju općih i posebnih kriterija (koji su utvrđeni Programom utroška i objavljeni u Javnom pozivu), odnosno na temelju općih potkriterija i posebnih potkriterija (koji nisu objavljeni ni u javnom pozivu ni u Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava).

- *Program „Sufinanciranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata“*

Od ukupno 11 općih i posebnih kriterija definiranih u javnom pozivu, njih pet je općenito i nije mjerljivo, odnosno radi se o ocjeni temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva. Za primjer navodimo sljedeće opće kriterije: doprinos omasovljavanju sporta i doprinos projekta za afirmaciju mladih sportista s ciljem razvoja sporta. Oba opća kriterija razrađena su na po dva potkriterija za koje se moglo dobiti od 0 do 5 bodova, s tim da nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij, odnosno čime se dokazuje. Od posebnih kriterija za primjer navodimo značaj objekta za razvoj sporta i stvaranje uvjeta za sportsko-rekreativne aktivnosti i vrhunski sport koji je razrađen na dva potkriterija za koje se moglo dobiti od 0 do 10 bodova. Također, nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij, odnosno čime se dokazuje.

- *Program „Djelatnosti sportskih saveza konstituiranih na nivou BiH i FBiH“*

Od ukupno 11 općih i posebnih kriterija definiranih u javnom pozivu, njih šest je općenito i nije mjerljivo, odnosno radi se o ocjeni temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva. Za primjer navodimo posebni kriterij značaj projekta u promoviranju i predstavljanju BiH na međunarodnim sportskim takmičenjima, koji je razrađen na tri potkriterija za koje se moglo dobiti maksimalno 10 bodova, s tim da nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij, odnosno čime se dokazuje.

Na prijedlog Povjerenstva za bodovanje ministrica je 24. 9. 2020. godine donijela Odluku kojom se odobravaju sredstva u ukupnom iznosu od 1.130.000 KM, i to 500.000 KM za 72 korisnika u okviru Programa „Sufinanciranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata“, 250.000 KM dodijeljeno je za 29 korisnika u okviru Programa „Djelatnosti sportskih saveza konstituiranih na razini BiH i FBiH“, 300.000 KM odobreno za 121 korisnika u okviru Programa „Sufinanciranje sportskih manifestacija koje se organiziraju u FBiH i sufinciranje sudjelovanja sportaša na službenim međunarodnim natjecanjima“ i 80.000 KM dodijeljeno je za 17 korisnika u okviru Programa „Sufinanciranje sportskih manifestacija i klubova osoba s invaliditetom“. S korisnicima su zaključeni ugovori kojima su regulirana međusobna prava i obveze.

U vezi s ovim transferom smatramo važnim istaknuti da je iznos sufinciranja projekata iz sredstava programa „Sufinanciranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata“ u većini slučajeva značajno manji od ukupnih sredstava potrebnih za realizaciju projekta, tako da se dovodi u pitanje realizacija samih projekata već u trenutku zaključivanja ugovora, odnosno dodjele sredstava, jer u trenutku apliciranja za sve projekte nisu osigurana sredstva za realizaciju cijelih projekata. Zaključenim ugovorima definiran je krajnji rok realizacije i dostave konačnog Izvješća: 31. 12. 2022. godine (u međuvremenu, svakog 15. 1. do završetka projekta dostavljati Izvješće o utrošku dijela sredstava). **Također, ugovorima nisu jasno utvrđene projektne aktivnosti koje će se financirati iz doznačenih sredstava transfera.**

Transfer za kulturu od značaja za FBiH realiziran je u iznosu od 1.480.000 KM, od čega je 1.380.000 KM realizirano putem javnog poziva, a 100.000 KM iz interventnih sredstava. Na objavljeni Javni poziv pristiglo je 408 prijava. Povjerenstvo za ocjenu formalnopravne ispravnosti prijava izvršilo je ocjenu formalne ispravnosti pristiglih prijava, prilikom koje je 125 prijava ocijenjeno kao formalnopravno neispravno, a 283 kao formalnopravno ispravne. Pristiglo je ukupno 27 prigovora, od kojih su dva bila utemeljena, te su njihove aplikacije proslijedene Povjerenstvu za bodovanje i utvrđivanje prijedloga iznosa za dodjelu sredstava (u dalnjem tekstu: Povjerenstvo za bodovanje). Povjerenstvo za bodovanje u svom Zapisniku od 10. 9. 2020. godine konstatiralo je da je s ciljem poticanja ravnomjernog razvoja kulture u FBiH potrebno osigurati sredstva za podršku većeg broja kvalitetnih projekata iz oblasti

kulture, te je utvrdilo visinu bodova i iznos sredstava za utvrđene bodove. Bodovanje formalnopravno ispravnih prijava izvršeno je na temelju općih i posebnih kriterija (koji su utvrđeni Programom utroška i objavljeni u Javnom pozivu), odnosno na temelju općih potkriterija i posebnih potkriterija (koji nisu objavljeni ni u javnom pozivu ni u Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava).

- *Program „Manifestacije, programi i projekti kulture od internacionalnog značaja za BiH i FBiH“*

Od ukupno 11 općih i posebnih kriterija, njih šest je općenito i nije mjerljivo, odnosno radi se o ocjeni temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva. Također, nije definirana dokumentacija koja je dokaz o ispunjavanju tih kriterija. Za primjer navodimo sljedeće posebne kriterije: prezentiranje i promoviranje kulture i umjetnosti, odnosno projekti koji jasno ističu značaj međunarodne kulturne suradnje; predviđena razina razmjene i mobilnosti umjetnika i umjetničkih dijela, stupanj razvoja organizacijskih kapaciteta aplikanta. Sva tri posebna kriterija razrađena su na po dva potkriterija za koje se moglo dobiti od 0 do 5 bodova, s tim da nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij, odnosno čime se dokazuje. Od općih kriterija za primjer navodimo kriterij kvalitet programa koji je razrađen na tri potkriterija za koje se moglo dobiti od 0 do 15 bodova. Također, nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij, odnosno čime se dokazuje.

- *Program „Manifestacije, programi i projekti kulture od posebnog značaja za FBiH“*

Od ukupno devet općih i posebnih kriterija, četiri su općenita i nisu mjerljiva, odnosno radi se o ocjeni temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva. Za primjer navodimo sljedeće opće kriterije: kvalitet programa; suradnja s drugim sličnim udrugama i organizacijama; doprinos kandidiranih projekata stvaranju jednakih prava, mogućnosti sudjelovanja i pristupa u oblasti kulture bez obzira na spol. Sva tri opća kriterija razrađena su na dodatne potkriterije za koje se moglo dobiti od 0 do 5 bodova, odnosno od 0 do 15 bodova za potkriterije u okviru općeg kriterija kvalitet programa. Nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij i čime se dokazuje.

Na prijedlog Povjerenstva za bodovanje ministrica je 10. 9. 2020. godine donijela Odluku kojom se odobravaju sredstva u ukupnom iznosu od 1.380.000 KM, i to 830.000 KM odobreno je za 75 korisnika u okviru Programa „Manifestacije, programi i projekti kulture od internacionalnog značaja za BiH i FBiH“ i 550.000 KM za 155 korisnika u okviru Programa „Manifestacije, programi i projekti kulture od posebnog značaja za Federaciju BiH“. S korisnicima su zaključeni ugovori kojima su regulirana međusobna prava i obveze.

Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa realiziran je u iznosu od 710.000 KM, od čega je 623.000 KM realizirano putem javnog poziva. Iz interventnih sredstava realizirano je 77.000 KM, a preostala sredstva u iznosu od 10.000 KM dodijeljena su udruženju „Kupreški košci“ koje je uvršteno na svjetsku UNESCO listu kulturne nematerijalne baštine. Na objavljeni Javni poziv za programe koji su bili predmet našeg pregleda pristigle su 74 prijave. Povjerenstvo za ocjenu formalnopravne ispravnosti prijava izvršilo je ocjenu formalne ispravnosti pristiglih zahtjeva, prilikom koje su 22 aplikacije ocijenjene kao formalnopravno neispravne, a 52 kao formalnopravno ispravne. Uvidom u Zapisnik o pristiglim prigovorima konstatirali smo da je pristiglo osam prigovora za sva četiri programa u okviru transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, od kojih je jedan bio utemeljen, te je njegova aplikacija proslijedena Povjerenstvu za bodovanje i utvrđivanje prijedloga iznosa za dodjelu sredstava. Povjerenstvo za bodovanje u sačinilo je 18. 9. 2020. godine Zapisnik i dostavilo ga ministrici. Bodovanje formalnopravno ispravnih prijava izvršeno je na temelju općih i posebnih kriterija (koji su utvrđeni Programom utroška i objavljeni u Javnom pozivu), odnosno na temelju općih potkriterija i posebnih potkriterija (koji nisu objavljeni ni u javnom pozivu ni u Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava).

- *Program „Izrada projekata i izvođenje radova za zaštitu javnih objekata kulture koji imaju status nacionalnog spomenika“*

Od ukupno sedam općih i posebnih kriterija definiranih u javnom pozivu, četiri su općenita i nisu mjerljiva, odnosno radi se o ocjeni temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva. Za primjer navodimo sljedeći opći kriterij: ravnomjerna regionalna i županijska zastupljenost, koji je razrađen na tri potkriterija za koje se moglo dobiti od 0 do 10 bodova, s tim da nije definirano šta predstavlja

pojedini potkriterij, odnosno čime se dokazuje. Od posebnih kriterija za primjer navodimo doprinos uspješnom promoviranju i afirmiranju kulturne baštine BiH i FBiH, za koji se moglo dobiti od 0 do 10 bodova. Također, nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij, odnosno čime se dokazuje.

- *Program „Izrada projekata i izvođenje radova za zaštitu stambenih objekata koji imaju status nacionalnih spomenika“*

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da su opći i posebni kriteriji za ovaj Program definirani na potpuno isti način kao i kriteriji kod Programa „Izrada projekata i izvođenje radova za zaštitu javnih objekata kulture koji imaju status nacionalnog spomenika“.

Na prijedlog Povjerenstva za bodovanje, ministrica je 23. 9. 2020. godine donijela Odluku kojom se odobravaju sredstva u ukupnom iznosu od 623.000 KM, i to 528.000 KM odobreno je za 38 korisnika u okviru Programa „Izrada projekata i izvođenje radova za zaštitu javnih objekata kulture koji imaju status nacionalnog spomenika“, 40.000 KM odobreno je za 11 korisnika u okviru Programa „Izrada projekata i izvođenje radova za zaštitu stambenih objekata koji imaju status nacionalnih spomenika“, 40.000 KM dodijeljeno je za 13 korisnika u okviru Programa „Izrada projekata zaštite nekropola sa stećcima i izvođenje radova za zaštitu starih gradova značajne kulturne baštine“ i 15.000 KM dodijeljeno je jednom korisniku u okviru Programa „Projekti zaštite pokretnih kulturnih dobara koji imaju status nacionalnog spomenika i projekti očuvanja nematerijalne kulturne baštine“. S korisnicima su zaključeni ugovori kojima su regulirana međusobna prava i obveze.

U vezi s ovim transferom smatramo važnim istaknuti da je, kao i kod Transfera za sport od značaja za FBiH (program „Sufinanciranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata“), u većini slučajeva značajno manji od ukupnih sredstava potrebnih za realizaciju projekta, tako da se dovodi u pitanje realizacija samih projekata već u trenutku zaključivanja ugovora, odnosno dodjele sredstava, s obzirom na to da u trenutku apliciranja za sve projekte nisu osigurana sredstva za realizaciju cijelih projekata. Zaključenim ugovorima definiran je krajnji rok realizacije i dostave konačnog Izvješća: 31. 12. 2022. godine (u međuvremenu, svakog 15. 1. do završetka projekta dostavljati Izvješće o utrošku dijela sredstava). **Također, ugovorima nisu jasno utvrđene projektne aktivnosti koje će se financirati iz doznačenih sredstava transfera.**

Transfer za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH realiziran je u iznosu od 650.000 KM, od čega je 600.000 KM realizirano putem javnog poziva kao podrška projektima i programima institucija od značaja za BiH i FBiH, kojima se osigurava kontinuitet rada i održavanje djelatnosti na dostignutoj razini. Preostalih 50.000 KM dodijeljeno je Sveučilištu u Mostaru za podršku programskim aktivnostima, što je utvrđeno Programom utroška sredstava. Na objavljeni Javni poziv pristigle su 42 prijave. Povjerenstvo za ocjenu formalnopravne ispravnosti prijava izvršilo je ocjenu formalne ispravnosti pristiglih zahtjeva, prilikom koje je 19 prijava ocijenjeno kao formalnopravno neispravno, a 23 kao formalnopravno ispravne. Pristigao je jedan prigovor koji je odbačen. Povjerenstvo za bodovanje i utvrđivanje prijedloga iznosa za dodjelu sredstava u svom Zapisniku od 11. 9. 2020. godine utvrdilo je visinu bodova i iznos sredstava za utvrđene bodove. Bodovanje formalnopravno ispravnih prijava izvršeno je na temelju općih kriterija (koji su utvrđeni Programom utroška i objavljeni u Javnom pozivu), odnosno na temelju općih potkriterija (koji nisu objavljeni ni u javnom pozivu ni u Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava).

- *Program „Podrška institucijama od značaja za BiH i FBiH“*

Od ukupno četiri opća kriterija, dva su općenita i nisu mjerljiva, odnosno radi se o ocjeni temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva (značaj institucija za kulturnu djelatnost BiH i FBiH; održavanje djelatnosti na dostignutoj razini). Ova dva opća kriterija razrađena su na dodatne potkriterije, za koje se moglo dobiti od 0 do 40 bodova, odnosno od 0 do 15 bodova, uz napomenu da za svaki potkriterij nije utvrđen konkretan broj bodova koji nosi, nego raspon bodova (npr. od 27 do 40). Nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij i čime se dokazuje.

Svrha uvođenja ovog transfera ranijih godina bila je podrška institucijama znanosti i kulture od značaja za BiH, čiji je pravni status neriješen (sredstva su neophodna za njihovo nesmetano funkcioniranje). Obavljenom revizijom nismo mogli potvrditi na koji način se ocjenjuje značaj određene

institucije i njenog rada za BiH ili FBiH, što je konstatirano temeljem uvida u opće kriterije, odnosno potkriterije i način bodovanja aplikacija za dodjelu sredstava iz ovog transfera.

Na prijedlog Povjerenstva za bodovanje, ministrica je 16. 9. 2020. godine donijela Odluku kojom se odobravaju sredstva za 15 korisnika u ukupnom iznosu od 600.000 KM u okviru Programa „Podrška institucijama od značaja za BiH i FBiH“. S korisnicima su zaključeni ugovori kojima su regulirana međusobna prava i obveze.

Transfer za mlađe realiziran je u iznosu od 400.000 KM, od čega je 310.000 KM realizirano putem javnog poziva kao podrška za istraživanje, formiranje i promoviranje politika prema mladima u FBiH, 30.000 KM dodijeljeno je Vijeću mlađih FBiH za jačanje organizacijskih kapaciteta i stvaranje uvjeta za rad, a 60.000 KM realizirano je iz interventnih sredstava. Na objavljeni Javni poziv pristigle su 134 prijave. Povjerenstvo za ocjenu formalnopravne ispravnosti prijava izvršilo je ocjenu formalne ispravnosti pristiglih zahtjeva, prilikom koje je 66 prijava ocijenjeno kao formalnopravno neispravno, 64 kao formalnopravno ispravne, dok su tri prijave proslijeđene u proceduru Transfera za sport od značaja za FBiH. Ministrica je 2. 9. 2020. donijela Odluku kojom je omogućeno korisnicima koji ne ispunjavaju formalnopravne uvjete pravo prigovora u roku od pet dana. Prilog Odluke je Tabela aplikacija koje nisu ispunile uvjete, s detaljnim informacijama o aplikaciji i napomenom što nedostaje u njoj, koja je objavljena na web-stranici Ministarstva, s Odlukom ministrike. Pristigla su četiri prigovora, koja su odbačena. Povjerenstvo za bodovanje i utvrđivanje prijedloga iznosa za dodjelu sredstava u svom Zapisniku od 25. 9. 2020. godine utvrdilo je visinu bodova i iznos sredstava za utvrđene bodove. Bodovanje formalnopravno ispravnih prijava izvršeno je na temelju općih i posebnih kriterija (koji su utvrđeni Programom utroška i objavljeni u Javnom pozivu), odnosno na temelju općih potkriterija i posebnih potkriterija (koji nisu objavljeni ni u javnom pozivu ni u Odluci o usvajanju Programa utroška sredstava).

- *Program „Istraživanje, formiranje i promoviranje politika prema mlađima u FBiH“*

Od ukupno 11 općih i posebnih kriterija, tri su općenita i nisu mjerljiva, odnosno radi se o ocjeni temeljem subjektivne procjene članova povjerenstva. Za primjer navodimo sljedeće opće kriterije: kvalitet programa i značaj programa za mlađe u FBiH. Oba opća kriterija razrađena su na po tri potkriterija za koje se moglo dobiti od 0 do 20 bodova, odnosno od 0 do 15 bodova, s tim da nije definirano šta predstavlja pojedini potkriterij, odnosno čime se dokazuje. Također, za najveći broj potkriterija nije utvrđen konkretan broj bodova koje nose, nego raspon bodova (npr. od 11 do 15). Na prijedlog Povjerenstva za bodovanje, ministrica je 1. 10. 2020. godine donijela Odluku kojom se odobravaju sredstva za 62 korisnika u ukupnom iznosu od 310.000 KM u okviru Programa „Istraživanje, formiranje i promoviranje politika prema mlađima u FBiH“. S korisnicima su zaključeni ugovori kojima su regulirana međusobna prava i obveze.

Nisu doneseni mjerljivi kriteriji i potkriteriji za raspodjelu sredstava tekućih transfera, zbog čega se izbor korisnika u najvećoj mjeri zasniva na subjektivnoj ocjeni članova povjerenstva. To više dobiva na važnosti budući da iznos odobrenih sredstava zavisi od broja dodijeljenih bodova, a bodovanje je uspostavljeno tako da se samo zbog jednog boda korisniku moglo odobriti i do 10.000 KM više. Projekti i programi bodovani su različito budući da za dio potkriterija nije utvrđen konkretan broj bodova koje nose, nego raspon bodova. Nije definirana dokumentacija koja je dokaz o ispunjavanju određenih kriterija i potkriterija. Ugovorima koji su zaključeni s krajnjim korisnicima nisu jasno utvrđene projektne aktivnosti koje će se financirati iz doznačenih sredstava transfera, zbog čega smatramo da ugovorima nisu jasno definirana prava i obveze korisnika. Navedeno ukazuje na to da Ministarstvo nije osiguralo efikasno upravljanje proračunskim sredstvima, sukladno članku 38. Zakona o izvršenju Proračuna FBiH za 2020. godinu.

Preporuke:

- *propisati mjerljive opće i posebne kriterije za vrednovanje projekata koji se financiraju iz tekućih transfera i dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja;*

- *potrebno je definirati svrhu i namjenu Transfera za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH te, sukladno tome, Programom utroška sredstava utvrditi mjerljive kriterije za raspodjelu;*
- *ugovorima s korisnicima sredstava tekućih transfera jasno naznačiti za koje projektnе aktivnosti se korisnicima odobravaju sredstva.*

Interventna sredstva

Odlukom Vlade FBiH o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava tekućih transfera utvrđenih Proračunom FBiH za 2020. godinu Federalnom ministarstvu kulture i sporta od 10. 6. 2020. godine i Odlukom o izmjenama Odluke od 22. 10. 2020. godine, koje su donesene na prijedlog Ministarstva, planirana su interventna sredstva u okviru svih tekućih transfera koji su planirani Proračunom za 2020. godinu, osim Transfera za institucije znanosti i kulture od značaja za BiH, u ukupnom iznosu od 356.000 KM (Transfer za sport od značaja za FBiH – 119.000 KM; Transfer za kulturu od značaja za FBiH – 100.000 KM; Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa – 77.000 KM; Transfer za mlade – 60.000 KM). Zaključno s 31. 12. 2020. godine interventna sredstva su realizirana u cijelosti. Programom utroška su utvrđeni posebni kriteriji za interventna sredstva u okviru pojedinačnog transfera *hitnost, nepredviđenost i specifičnost programa ili projekta.*

Ministarstvo je na svojoj web-stranici objavilo obavijest o dodijeli interventnih sredstava utvrđenih Proračunom za 2020. godinu. Povjerenstvo za provjeru formalnopravne ispravnosti pristiglih prijava vršilo je ocjenu formalnopravne ispravnosti prijava u razdoblju od 6. 10. do 3. 12. 2020. godine, odnosno do utroška ukupno planiranih interventnih sredstava. Ukupno su zaprimljena 172 zahtjeva, od čega je 38 ocijenjeno kao formalnopravno neispravno. Izbor korisnika sredstava vršila je ministrica, na prijedlog Povjerenstva i na temelju osobnog uvida. Interventna sredstva su odobrena u ukupnom planiranom iznosu (356.000 KM) za 82 korisnika (raspon dodijeljenih sredstava po korisniku od 1.000 KM do 15.000 KM). S korisnicima su zaključeni ugovori kojima su regulirana međusobna prava i obveze.

Nije prezentirana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo da je raspodjela sredstava izvršena primjenom kriterija propisanih Odlukama Vlade FBiH od 10. 6. 2020. godine i 22. 10. 2020. godine, a koje su donesene na prijedlog Ministarstva. Nismo se mogli uvjeriti da se u svim slučajevima radi o hitnim, nepredviđenim ili specifičnim projektima i programima, budući da su sredstva u najvećem broju slučajeva dodijeljena kao podrška manifestacijama koje se planiraju i održavaju svake godine (što dovodi u pitanje hitnost i nepredviđenost), te korisnicima koji nisu udovoljili prilikom dodjele iz redovnih sredstava transfera. Osim toga, nije prezentirana dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo na koji način je izvršen izbor 82 korisnika kojima su odobrena sredstva, od ukupno 134 korisnika čiji su zahtjevi ocijenjeni kao formalno-pravno ispravni.

S obzirom na to da Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2020. godinu nije regulirana kategorija interventnih sredstava, smatramo da nema zakonskog temelja za ovakav način planiranja i raspodjele sredstava, jer ona imaju karakter pričuve čije je planiranje i raspodjela regulirana Zakonom o proračunima u FBiH i Zakonom o izvršenju Proračuna FBiH za 2020. godinu. Kada je u pitanju „hitnost“ i „nepredviđene izdatke, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna za godinu za koju se planira realizacija transfera.“

Preporuka:

- *preispitati opravdanost planiranja i realizacije interventnih sredstava kod donošenja i usvajanja programa utroška sredstava tekućih transfera, s obzirom na to da se ne koriste za hitne i nepredviđene izdatke, sukladno Zakonu o proračunima u FBiH i Zakonu o izvršavanju proračuna za godinu za koju se planira realizacija transfera.*

7.1.2.3.2 Tekući transferi kulturnim društvima „Preporod“, „Napredak“, „Prosvjeta“ i „La Benevolencija“

U okviru tekućih transfera Ministarstva planiraju se sredstva kulturnim društvima, koja su u 2020. godini izvršena u ukupno planiranom iznosu od 200.000 KM („Preporod“ – 75.000 KM; „Napredak“ – 55.000 KM; „Prosvjeta“ – 45.000 KM i „La Benevolencija“ – 25.000 KM).

Transferi kulturnim društvima izvršavaju se sukladno odlukama koje, na prijedlog Ministarstva, donosi Vlada FBiH, za financiranje programa i projekata sukladno godišnjim planovima rada. Do okončanja revizije sva četiri kulturna društva dostavila su izvješće o namjenskom utrošku sredstava.

7.1.2.3.3 Fondacija za kinematografiju, Fondacija za izdavaštvo, Fondacija za bibliotečku djelatnost i Fondacija za muzičke, scenske i likovne umjetnosti

Vlada FBiH formirala je četiri fondacije u prethodnom razdoblju: Fondacija za kinematografiju, Fondacija za muzičke, scenske i likovne umjetnosti, Fondacija za izdavaštvo i Fondacija za bibliotečku djelatnost. Temeljne djelatnosti ovih fondacija financiraju se iz sredstava Proračuna FBiH, u okviru transfera Ministarstva. Sukladno statutima fondacija, program rada, finansijski plan i godišnji obračun donose i usvajaju upravna vijeća koja imenuje Vlada FBiH i koja za svoj rad odgovaraju Vladi FBiH. Planovi poslovanja, finansijski planovi i izvješća o radu, zajedno s godišnjim obračunima, podnose se jednom godišnje Vladi FBiH putem Ministarstva. U okviru Proračuna Ministarstva za 2020. godinu fondacijama je odobreno ukupno 3.098.000 KM, koliko iznosi i izvršenje. Struktura odobrenih i izvršenih sredstava je sljedeća: Fondacija za kinematografiju – 1.660.000 KM, Fondacija za muzičke, scenske i likovne umjetnosti – 558.000 KM, Fondacija za izdavaštvo – 550.000 KM i Fondacija za bibliotečku djelatnost – 330.000 KM. Vlada FBiH donijela je odluke o usvajanju programa utroška sredstava s kriterijima raspodjele sredstava fondacija i dala suglasnosti na planove rada fondacija za 2020. godinu 25. 6. 2020. godine.³³

Ministarstvo je formiralo Povjerenstvo za nadzor nad zakonitošću rada fondacija,³⁴ sukladno članku 47. Zakona o udruženjima i fondacijama.³⁵ Zadatak Povjerenstva je da postupa sukladno Pravilniku o vršenju nadzora nad zakonitošću rada fondacija iz 2009. godine i izmjenama Pravilnika od 23. 10. 2020. godine, te da jednom godišnje podnese izvješće o radu fondacija ministrici, i to najkasnije do 30. 4. tekuće godine za prethodnu godinu. Naime, ministrica je u 2020. godini donijela Pravilnik o izmjenama Pravilnika o vršenju nadzora nad zakonitošću rada fondacija, kojim je definirano da se izvješćivanje ministrici o izvršenoj kontroli zakonitosti rada fondacija provodi jednom godišnje (izvornim Pravilnikom definirana obveza izvješćivanja najmanje dva puta godišnje) i Rješenjem u kojem je definirano da se izvješće podnosi do 30. 4. tekuće godine za prethodnu godinu (izvornim Rješenjem nije bio definiran rok). Kao obrazloženje/razlog za donošenje ovih izmjena prezentirana je epidemiološka situacija tijekom 2020. godine (pandemija COVID-19), zbog koje fondacije nisu mogle obavljati dio svojih programske aktivnosti.

Sukladno članku 5. Pravilnika o vršenju nadzora nad zakonitošću rada fondacija, fondacije su dužne Povjerenstvu dva puta godišnje podnosići izvješće o radu i finansijsko izvješće (nije definiran rok). Sukladno odredbama Pravilnika o vršenju nadzora nad zakonitošću rada fondacija, Povjerenstvo je dužno da pisanim putem upozori upravna vijeća fondacija o nezakonitom postupanju ili nepravilnosti u radu (o čemu obavještava i ministricu) i da pismeno upozori ministricu u slučaju da upravna vijeća u roku od 30 dana ne otklone nezakonito postupanje ili nepravilnosti. Izvješća o nadzoru nad zakonitošću rada fondacija za razdoblje od 1. 1. do 31. 12. 2019. godine, koja su datirana 5. 8. i 6. 8. 2020. godine, dostavljena su ministrici i upravnim vijećima fondacija. Osim općeg i pravnog aspekta, analize finansijskog poslovanja i analize namjenskog utroška sredstava, Izvješća sadrže i preporuke za oticanje konstatiranih nepravilnosti, koje imaju za cilj zakonito postupanje i poboljšanje rada

³³ „Sl. novine FBiH“, br. 44/20

³⁴ Rješenje o imenovanju Povjerenstva za nadzor nad zakonitošću rada fondacija od 2. 2. 2018. godine i 23. 10. 2020. godine.

³⁵ „Sl. novine FBiH“, br. 45/02

fondacija. Izvršen je uvid u očitovanja Fondacije za izdavaštvo i Fondacije za bibliotečku djelatnost (fondacije su dale dodatna obrazloženja i prihvatile preporuke Povjerenstva).

Sve četiri fondacije dostavile su izvješće o radu i finansijsko izvješće za razdoblje I. – VI. 2020. godine (izvješća dostavljena Ministarstvu u razdoblju od 19. 10. do 9. 11. 2020. godine). Do okončanja revizije fondacije nisu dostavile izvješće o radu i finansijsko izvješće za razdoblje VII. – XII. 2020. godine, a samim time ni Povjerenstvo za nadzor nad zakonitošću rada fondacija do okončanja revizije nije sačinilo i podnijelo ministrici izvješće o izvršenoj kontroli zakonitosti rada fondacija.

Smatramo da dinamika provođenja nadzora i izvješćivanja o izvršenoj kontroli zakonitosti rada fondacija, koja je definirana izmjenama akata iz 2020. godine, nije primjerena imajući u vidu istek razdoblja na koji se nadzor odnosi, zbog čega se dovodi u pitanje pravovremeno postupanje po preporukama u pojedinim slučajevima.

7.1.2.3.4 Nadzor nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera Ministarstva

Ministrica je 23. 6. 2020. godine donijela Pravilnik o nadzoru nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava tekućih transfera, kojim su uređene procedure i postupci praćenja namjenskog trošenja sredstava dodijeljenih putem transfera iz nadležnosti Ministarstva. Postupak praćenja namjenskog korištenja sredstava provodi se putem Sektora za kulturopovjesno naslijeđe i kulturu, Sektora za sport, Sektora za mlade i Povjerenstva za nadzor nad namjenskim utroškom odobrenih sredstava tekućih transfera, koje je imenovano Rješenjem od 22. 2. 2018. godine.

S obzirom na to da smo obavljenom revizijom konstatirali da se prilikom dodjele sredstava ne preciziraju aktivnosti koje se sufinanciraju iz Proračuna Ministarstva, odnosno da se ugovorima ne precizira namjena odobrenih sredstava, smatramo da nisu stvoreni preduvjeti za kontrolu namjenskog utroška sredstava (karakteristično za projekte koji se financiraju iz sredstava Transfera za sport od značaja za FBiH – program „Sufinanciranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata i Transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa“). Sredstvima koje odobrava Ministarstvo u velikom broju slučajeva pokriva se samo manji dio troškova projekata, a odobreni iznos značajno je manji u odnosu na zahtijevani, što upućuje na zaključak da je realizacija upitna već u trenutku dodjele sredstava.

Uvidom u prezentiranu dokumentaciju konstatirali smo da za sredstva dodijeljena u razdoblju od 2017. do 2019. godine devet korisnika nije dostavilo izvješće o namjenskom utrošku, od čega su četiri korisnika (vrijednost dodijeljenih sredstava 38.000 KM) Transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa i pet korisnika (vrijednost dodijeljenih sredstava 13.000 KM) Transfera za sport od značaja za FBiH – program „Sufinanciranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata“. Od četiri korisnika transfera za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, dva su u 2020. godini izvršila povrat sredstava u ukupnom iznosu od 9.000 KM i s njima je raskinut ugovor, a predmeti druga dva korisnika upućeni su Federalnom pravobraniteljstvu na daljnje postupanje (vrijednost dodijeljenih sredstava 40.000 KM). Od pet korisnika Transfera za sport od značaja za FBiH, tri su izvršila povrat sredstava u ukupnom iznosu od 9.000 KM i s njima je raskinut ugovor, a predmeti druga dva korisnika upućeni su Federalnom pravobraniteljstvu na daljnje postupanje (vrijednost dodijeljenih sredstava 4.000 KM). Skrećemo pozornost da je kod ovih transfera/programa zaključenim ugovorima definiran krajnji rok realizacije i dostave konačnog Izvješća dvije godine.

Za sredstva koja su dodijeljena u 2017. godini za projekte čiji je rok za realizaciju bio dvije godine, odnosno do 31. 12. 2019. godine (Transfer za sport od značaja za FBiH, Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa), a koja nisu bila opravdana u definiranom roku, Ministarstvo je tijekom 2020. godine poduzelo aktivnosti koje su rezultirale pravdanjem dijela sredstava i raskidom ugovora za četiri korisnika kojima su dodijeljena sredstva u ukupnom iznosu od 40.000 KM (izvršen je povrat ovih sredstava u 2020. godini).

Za sredstva koja su dodijeljena u 2018. godini za projekte čiji je rok za realizaciju bio dvije godine, odnosno do 31. 12. 2020. godine (Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa i Transfer za sport od značaja za FBiH – program „Sufinanciranje izgradnje, rekonstrukcije i opremanja sportskih

objekata“), a koja nisu bila opravdana u definiranom roku, Ministarstvo je također poduzelo aktivnosti koje su rezultirale pravdanjem dijela sredstava, ali i povratom sredstava u ukupnom iznosu od 18.097 KM. Jedan korisnik nije opravdao sredstva u iznosu od 22.000 KM, te mu je dostavljena Instrukcija za povrat sredstava.

Kada su u pitanju sredstva dodijeljena iz Proračuna za 2020. godinu, od ukupno zaključenih 695 ugovora, prema pregledu Povjerenstva koje je dostavljeno ministrici, zaključno s 29. 1. 2021. godine izvješća su dostavila 424 korisnika (od čega je 21 projekat u tijeku – najvećim dijelom projekti izvođenja radova na objektima koji imaju status nacionalnih spomenika), a 271 korisnik nije dostavio Izvješće o namjenskom utrošku sredstava. Najveći dio se odnosi na Transfer za sport od značaja za FBiH, gdje 117 korisnika nije dostavilo Izvješće, i Transfer za obnovu kulturnog i graditeljskog naslijeđa, gdje 47 korisnika nije dostavilo Izvješće. Skrećemo pozornost da je kod ovih transfera zaključenim ugovorima definiran krajnji rok realizacije i dostave konačnog Izvješća 31. 12. 2022. godine (u međuvremenu, svakog 15. 1. do završetka projekta dostavljati Izvješće o utrošku dijela sredstava). Osim toga, u velikom broju slučajeva prilikom dodjele sredstava transfera nisu bila osigurana dovoljna sredstva za realizaciju cijelog projekta.

Budući da se baza podataka kontinuirano ažurira, zaključno sa 17. 3. 2021. godine, od ukupnog iznosa odobrenih sredstava transfera u 2020. godini (8.258.500 KM), Izvješće o namjenskom utrošku sredstava koje je prihvatio Povjerenstvo za nadzor dostavilo je 575 korisnika (ukupna vrijednost opravdanih sredstava 6.950.600 KM). Nije prihvaćeno Izvješće o namjenskom utrošku sredstava ukupno 13 korisnika (ukupna vrijednost dodijeljenih sredstava 49.500 KM), kojima je dostavljena obavijest o neprihvaćanju, razlozima neprihvaćanja, te su im dane upute za daljnje postupanje. Privremena izvješća dostavilo je 69 korisnika za projekte u tijeku (vrijednost dodijeljenih sredstava 585.400 KM). Ukupno 100 korisnika nije dostavilo Izvješće o namjenskom utrošku sredstava (ukupna vrijednost dodijeljenih sredstava 673.000 KM). U vrijeme obavljanja konačne revizije za ove korisnike u tijeku su bile aktivnosti vezane za pripremu i slanje opomena.

Također, na zahtjev korisnika zaključeni su aneksi ugovora s 44 korisnika, kojima je produžen rok realizacije projekta ili programa, kao i rok pravdanja namjenskog utroška sredstava (ukupna vrijednost dodijeljenih sredstava 184.500 KM). Novi rokovi koji su definirani aneksima su iz 2021. godine.

Kako je prezentirano, terenske posjete korisnicima sredstava tijekom 2020. godine smanjene su u odnosu na ranija razdoblja zbog epidemiološke situacije izazvane pojavom virusa Sars-Cov-2. Tijekom 2020. godine terenski su posjećena 42 korisnika kojima su sredstva dodijeljena iz Proračuna za 2020. godinu.

Na temelju uzorkovane dokumentacije konstatirali smo da je Ministarstvo tijekom 2020. godine za programe i projekte za koje nisu opravdana sredstva u definiranom roku poduzimalo aktivnosti s ciljem povrata sredstava, sukladno članku 46. stav 2. Zakona o proračunima u FBiH (korisnicima su dostavljene obavijesti o neprihvaćanju i razlozima neprihvaćanja Izvješća, opomene i instrukcije za povrat sredstava, a predmete za koje su poduzete sve aktivnosti s ciljem povrata sredstava Ministarstvo je predalo Federalnom pravobraniteljstvu FBiH na daljnje postupanje).

7.2 BILANCA STANJA

7.2.1 Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe

Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe iskazane su u iznosu od 1.047.896 KM, a čine ih: kratkoročna razgraničenja (29.303 KM), kratkoročna potraživanja (1.410 KM), gotovinska sredstva (214 KM) i finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama (1.016.969 KM).

Kratkoročna razgraničenja, iskazana u iznosu od 29.303 KM, u cijelosti se odnose na razgraničene rashode temeljem obveza po izvršnim sudskim rješenjima iz radnih sporova, od čega se 22.150 KM odnosi na glavnici, a 7.153 KM na sudske troškove.

7.2.2 Stalna sredstva

U finansijskim izvješćima Ministarstva iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 759.959 KM (nabavne vrijednosti od 1.392.540 KM, ispravke vrijednosti od 632.581 KM), koliko su iskazani i izvori stalnih sredstava. Struktura stalnih sredstava je sljedeća: materijalna stalna sredstva – 1.380.940 KM i stalna sredstva u obliku prava – 11.600 KM.

Tijekom revidirane godine materijalna stalna sredstva povećana su za 22.072 KM, koliko su iskazani i izdaci za nabavu stalnih sredstava, dok je istovremeno izvršeno isknjižavanje materijalnih stalnih sredstava nabavne vrijednosti za 13.049 KM temeljem Odluke o rashodovanju i isknjižavanju stalnih sredstava po izvršenom popisu sredstava za 2019. godinu.

Materijalna stalna sredstva odnose se na: građevinske objekte (862.444 KM), kompjutersku opremu (205.341 KM), motorna vozila (91.055 KM), namještaj (158.119 KM), klima-uređaje (17.957 KM), elektronsku i fotografsku opremu (15.785 KM), opremu za prijenos podataka (13.206 KM), djela likovnih umjetnika (1.414 KM) i ostalu opremu (15.619 KM).

U okviru građevinskih objekata evidentirana je zgrada čija je nabavna vrijednost u poslovnim knjigama iskazana u iznosu od 862.444 KM, a koja se odnosi na zgradu nekadašnjeg Pedagoškog zavoda, koja se nalazi na adresi Obala Maka Dizdara br. 2, gdje je i sjedište Ministarstva. Evidentiranje zgrade izvršeno je na temelju Diobene bilance o prijenosu i podjeli stalnih sredstava, kadrova i finansijskih obveza Federalnog ministarstva obrazovanja, znanosti, kulture i sporta, zaključenog između Ministarstva i Federalnog ministarstva obrazovanja i znanosti od 19. 3. 2004. godine i Anekса Diobene bilance iz 2005. godine. U listopadu 2019. godine Ministarstvo je podnijelo zahtjev Federalnom pravobraniteljstvu za pokretanje postupka uknjižbe imovine. Do okončanja revizije Ministarstvo nije osiguralo vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu zgrade evidentirane u poslovnim knjigama.

Stalna sredstva u obliku prava odnose se na: licencu za elektronsku pisarnicu (6.608 KM) i softver za evidentiranje prisustva zaposlenika (4.992 KM).

Preporuka:

- *osigurati vjerodostojnu dokumentaciju o vlasništvu i posjedu zgrade koja je knjigovodstveno evidentirana u poslovnim knjigama.*

7.2.3 Kratkoročne obveze i razgraničenja

Kratkoročne obveze i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.047.896 KM, a odnose se na: kratkoročne tekuće obveze (565.514 KM), kratkoročna razgraničenja (343.868 KM) i obveze prema zaposlenicima (138.514 KM).

Kratkoročne tekuće obveze odnose se na: obveze prema pravnim osobama (530.536 KM), obveze prema fizičkim osobama za naknade temeljem angažmana u povjerenstvima (4.480 KM) i ostale kratkoročne obveze (30.498 KM).

Obveze prema pravnim osobama odnose se na: obveze po temelju transfera (516.900 KM) i obveze prema dobavljačima (13.435 KM).

Ostale kratkoročne obveze najvećim dijelom u iznosu od 29.303 KM odnose se na obveze po izvršnim sudskim rješenjima iz radnih sporova. Ove obveze evidentirane su temeljem instrukcije Federalnog ministarstva financija na način da su priznati razgraničeni rashodi po temelju izvršnih sudskih rješenja i tekuće obveze.

Evidentiranje obveza temeljem sudskih izvršnih rješenja na poziciji razgraničenih rashoda nije sukladno članku 76. Zakona o proračunima u FBiH i članku 16. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH, jer ove obveze predstavljaju dospjele obveze, koje je trebalo planirati i evidentirati na pripadajućim pozicijama rashoda u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno od plaćanja.

Tijekom 2020. godine isplaćen je glavni dug u iznosu od 167.142 KM, koliko je i evidentirano na poziciji Drugi tekući rashodi. Od ovog iznosa putem izvansudske nagodbe izmireno je 163.667 KM.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 343.868 KM, koliko je i evidentirano u glavnoj knjizi na 31. 12. 2020. godine (primljene donacije budućeg razdoblja).

Kao što je navedeno u točki 7.1.1 Izvješća, na 31. 12. 2020. godine stanje na namjenskim računima iznosilo je ukupno 187.508 KM, a u 2020. godini realizirano je samo 5.697 KM izdataka, koji nisu plaćeni s odgovarajućeg namjenskog računa, nego iz redovnih sredstava Ministarstva, tako da su namjenska sredstva na namjenskim računima trebala iznositi ukupno 181.811 KM.

Uvidom u dokumentaciju konstatirali smo da je tijekom 2020. godine izvršeno više korektivnih knjiženja s ciljem ispravki nepravilnosti koje su konstatirane u Izvješću o finansijskoj reviziji za 2019. godinu, a koje se odnose na priznavanje namjenskih prihoda, odnosno realiziranog i neiskorištenog iznosa namjenskih sredstava. Korektivna knjiženja su izvršena u glavnoj knjizi Ministarstva u tekućoj godini, ali i na teret akumuliranog neraspoređenog viška prihoda nad rashodima u glavnoj knjizi Riznice, na temelju Zahtjeva za ispravku knjiženja sačinjenog od pomoćnika ministrike u Sektoru ekonomsko-finansijskih i općih poslova. **To je rezultiralo više iskazanim kratkoročnim razgraničenjima na 31. 12. 2020. godine.**

Navedeno je imalo za posljedicu da su na 31. 12. 2020. godine precijenjena kratkoročna razgraničenja Ministarstva za 162.057 KM,³⁶ što ukazuje na to da se prilikom knjigovodstvenog evidentiranja i finansijskog izvješćivanja nije pridržavalo računovodstvenih načela točnosti, istinitosti i pouzdanosti, sukladno članku 74. Zakona o proračunima u FBiH.

Obveze prema zaposlenicima odnose se na: obveze po temelju plaće za prosinac 2020. godine (102.632 KM), obveze za naknade troškova zaposlenih za prosinac 2020. godine (12.764 KM), dodatna primanja iz redovnog radnog odnosa (7.452 KM) i obveze po obustavama iz plaća (15.666 KM).

Preporuka:

- izvršiti usklajivanje iskazanih kratkoročnih razgraničenja s raspoloživim sredstvima na namjenskim računima, sukladno članku 74. Zakona o proračunima u FBiH.

7.2.4 Popis sredstava i obveza

Rješenjem o imenovanju povjerenstava za provedbu redovnog godišnjeg popisa u 2020. godini od 15. 12. 2020. godine ministrica je formirala povjerenstvo za popis (povjerenstvo za popis stalnih sredstava, zaliha materijala i sitnog inventara, povjerenstvo za popis novčanih sredstava, potraživanja i obveza i središnje popisno povjerenstvo za popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja) i utvrdila rokove za sačinjavanje i dostavljanje Izvješća o popisu. Za Središnje popisno povjerenstvo utvrđena je obveza sačinjavanja Izvješća o obavljenom redovnom popisu za 2020. godinu do 15. 2. 2021. godine.

Uvidom u Izvješće Povjerenstva za popis novčanih sredstava, potraživanja i obveza konstatirali smo da Povjerenstvo nije izvršilo popis kratkoročnih pasivnih razgraničenja koja su u knjigovodstvenoj evidenciji evidentirana u iznosu od 343.868 KM. S tim u vezi skrećemo pozornost na točku 7.2.3 Izvješća. Središnje popisno povjerenstvo sačinilo je Izvješće za popis stalnih sredstava, obveza i potraživanja – popisni elaborat 10. 3. 2021. godine, nakon što su finansijska izvješća za 2020. godinu sačinjena i dostavljena nadležnim institucijama, u kojem je konstatiralo da stvarno stanje utvrđeno popisom odgovara stanju iskazanom u knjigovodstvu. Odlukom ministrike od 10. 3. 2021. godine prihvaćeno je Izvješće za provedbu redovnog godišnjeg popisa za 2020. godinu.

Izvješće o obavljenom popisu sačinjeno je i usvojeno nakon sačinjavanja finansijskih izvješća za 2020. godinu, te nije izvršen popis kratkoročnih pasivnih razgraničenja (343.868 KM), zbog čega nije izvršeno ni usuglašavanje stvarnog s knjigovodstvenim stanjem. To nije sukladno člancima 25. i 26. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i članku 18. Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.

³⁶ Razlika između evidentiranih kratkoročnih razgraničenja i sredstava na namjenskim računima na 31. 12. 2020. godine uvećana za 5.697 KM (plaćanje koje je greškom izvršeno iz redovnih sredstava Ministarstva, umjesto iz namjenskih sredstava).

Preporuka:

- *redoviti godišnji popis i usuglašavanje stvarnog s knjigovodstvenim stanjem provoditi kako je propisano odredbama Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbe o računovodstvu proračuna u FBiH.*

8. JAVNE NABAVE

Ministarstvo je 28. 2. 2020. godine donijelo Plan javnih nabava za 2020. godinu. Procijenjena vrijednost planiranih javnih nabava iznosila je 278.122 KM³⁷ putem 21 postupka, i to: dva otvorena postupka, četiri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda i 15 izravnih sporazuma. Izmjena i dopuna Plana javnih nabava za 2020. godinu izvršena je 12. 5. i 28. 9. 2020. godine, nakon čega je procijenjena vrijednost planiranih nabava za 2020. godinu, uključujući dvije izmjene i dopune, iznosila 184.650 KM.

U Izvješću o planiranim i izvršenim javnim nabavama navedeno je da su provedena tri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti od 36.959 KM i 13 izravnih sporazuma ukupne vrijednosti od 39.780 KM, što ukupno iznosi 76.739 KM.

Najveći dio nerealiziranih javnih nabava odnosi se na nabavu usluga preventivnih arheoloških istraživanja na trasi autoputa Koridor Vc (procijenjena vrijednost nabave 98.163 KM). Ministarstvo je 27. 4. 2020. godine pokrenulo javnu nabavu ovih usluga putem otvorenog postupka, koji je poništen Odlukom o poništenju postupka nabave od 4. 6. 2020. godine, budući da nije dostavljena nijedna ponuda do krajnjeg roka koji je bio određen za dostavljanje ponuda. Postupak javne nabave ponovno je pokrenut 28. 9. 2020. godine. Do okončanja revizije postupak još nije bio okončan zbog izjavljene žalbe ponuđača.

Izvršen je uvid u procedure nabave tri konkurentska zahtjeva za dostavu ponuda ukupne vrijednosti od 36.959 KM i pet izravnih sporazuma ukupne vrijednosti od 22.838 KM, te nisu uočeni značajniji propusti.

Ministarstvo tijekom 2020. godine nije postupalo sukladno odredbama članaka 70. i 75. Zakona o javnim nabavama,³⁸ budući da na svojoj web-stranici nije objavilo odluke o izboru najpovoljnijih ponuđača i temeljne elemente ugovora za postupke javnih nabava koji su provedeni tijekom 2020. godine, kao ni odluku o poništenju postupka javne nabave usluga preventivnih arheoloških istraživanja na trasi autoputa Koridor Vc. Shodno navedenom, konstatirali smo da se nisu poštovale odredbe Zakona o javnim nabavama u dijelu obveza Ministarstva kao ugovornog tijela po pitanju izvješćivanja o rezultatima postupaka javnih nabava i temeljnih elemenata zaključenih ugovora.

Preporuka:

- *izvješćivanje o rezultatima postupaka javnih nabava i temeljnih elemenata zaključenih ugovora provoditi sukladno odredbama Zakona o javnim nabavama.*

9. RASPODJELA PRIHODA OSTVARENIH PO TEMELJU NAKNADA ZA PRIVREĐIVANJE IGARA NA SREĆU ZA 2019. GODINU I NADZOR NAD UTROŠKOM

Zakonom o igrama na sreću³⁹ i Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po temelju naknada za priređivanja igara na sreću⁴⁰ (u dalnjem tekstu: Uredba) utvrđeno je da se uplaćena sredstva od priređivača igara na sreću vode na posebnom transakcijskom (namjenskom) računu Riznice FBiH. Sukladno Uredbi, sredstva se usmjeravaju na financiranje programa i projekata koje predlažu nadležna ministarstva, prema utvrđenim udjelima za raspodjelu prikupljenih sredstava (Federalno ministarstvo kulture i sporta 15%), a nadležno ministarstvo vrši raspodjelu sredstava, izvješćivanje o utrošku i nadzor nad utroškom sredstava. Federalno ministarstvo financija je početkom 2020. godine dostavilo nadležnim ministarstvima informaciju da je na posebnim transakcijskim računima za prikupljanje prihoda po temelju naknada za

³⁷ Sve iskazane vrijednosti javnih nabava su s uključenim PDV-om.

³⁸ „Sl. glasnik BiH“, br. 39/14

³⁹ „Sl. novine FBiH“, br. 48/15, 60/15

⁴⁰ „Sl. novine FBiH“, br. 89/15, 11/17

privređivanje igara na sreću u 2019. godini prikupljeno 3.311.375 KM, od čega Ministarstvu pripada 496.706 KM.

Odlukom Vlade FBiH od 21. 5. 2020. godine odobren je raspored prihoda ostvarenih u Proračunu FBiH za 2019. godinu po temelju naknada za priređivanje igara na sreću, za financiranje programa i projekata iz oblasti „Promoviranje kulture“ u iznosu od 296.706 KM (96 korisnika, do 5.000 KM po korisniku) i iz oblasti „Promicanje razvoja profesionalnog i amaterskog sporta u cilju povećanja sredstava fonda za nagrađivanje za istaknute sportske rezultate“ u iznosu od 200.000 KM (62 korisnika, do 5.000 KM po korisniku). Sredstva su u Glavnoj knjizi riznice knjigovodstveno evidentirana kao izvršenje proračuna Federalnog ministarstva financija, a s korisnicima su potpisani ugovori o dodjeli bespovratnih sredstava.

Iako su poduzete određene aktivnosti u 2020. godini koje su rezultirale poboljšanjem cijelog procesa dodjele ovih sredstava (primjenjeni su opći kriteriji propisani Uredbom, za pojedine posebne kriterije obvezna dokumentacija koja je definirana kao temelj za ocjenu i bodovanje kandidiranih programa i projekta nije bodovana različito), obavljenom revizijom konstatirali smo da je dio posebnih kriterija koje je utvrdilo Ministarstvo Javnim natječajem općenit i nije mjerljiv, što upućuje na to da je **ocjena dana isključivo na osnovu subjektivne procjene članova povjerenstva. Za promoviranje kulture jedan od posebnih kriterija bio je da projekt/program doprinosi očuvanju i promoviranju kulture i zaštiti i njegovanju kulturne baštine, za koji se moglo dobiti od 0 do 34 boda. Za promicanje razvoja profesionalnog i amaterskog sporta jedan od posebnih kriterija bio je kontinuitet projekta/programa, za koji se moglo dobiti od 0 do 10 bodova ako se radi o kontinuitetu do tri godine i od 11 do 20 bodova ako se radi o kontinuitetu višem od tri godine. Za ove kriterije nije definirana dokumentacija kojom se dokazuje njihova ispunjenost.**

Ministarstvo je u utvrđenom roku dostavilo Vladi FBiH Informaciju o namjenskom utrošku sredstava dodijeljenih korisnicima po temelju naknada za privređivanje igara na sreću, koju je Vlada FBiH usvojila zaključkom od 11. 2. 2021. godine.

Iz oblasti „Promoviranje kulture“, do sačinjavanja Informacije za Vladu FBiH, od ukupno 96 korisnika kojima su odobrena sredstva, 87 korisnika je opravdalo dodijeljena sredstva (263.500 KM), od kojih deset korisnika nije ispoštovalo obvezu pravdanja do 31. 12. 2020. godine, nego su izvješće o namjenskom utrošku sredstava dostavili u siječnju 2021. godine. Dva korisnika nisu dostavila izvješće o namjenskom utrošku sredstava (9.000 KM), jedan korisnik je odustao od potpisivanja ugovora uz informaciju da nisu u mogućnosti realizirati projekt (3.000 KM), a šest korisnika je uputilo zahtjev za produženje roka sukladno obavijesti Ministarstva od 3. 12. 2020. godine (21. 206 KM), te je Ministarstvo s njima zaključilo anekse ugovora. Nakon dostavljanja Informacije Vladi FBiH i aktivnosti koje je poduzelo Ministarstvo, od dva korisnika koji nisu dostavili izvješće o namjenskom utrošku sredstava jedan korisnik je izvršio povrat dodijeljenih sredstava (5.000 KM), a jedan je dostavio izvješće o namjenskom utrošku sredstava (4.000 KM).

Iz oblasti „Promicanje razvoja profesionalnog i amaterskog sporta u cilju povećanja sredstava fonda za nagrađivanje za istaknute sportske rezultate“ do sačinjavanja Informacije za Vladu FBiH, od ukupno 62 korisnika kojima su odobrena sredstva, 52 korisnika su opravdala dodijeljena sredstva (164.000 KM), od kojih pet korisnika nije ispoštovalo obvezu pravdanja do 31. 12. 2020. godine, nego su izvješće o namjenskom utrošku sredstava dostavili u siječnju 2021. godine. Zahtjeve za produženje roka, sukladno obavijesti Ministarstva od 3. 12. 2020. godine, uputilo je deset korisnika (36.000 KM), te je Ministarstvo s njima zaključilo anekse ugovora.

Raspodjela prikupljenih sredstava od igara na sreću za 2019. godinu izvršena je dijelom primjenom kriterija koji su općeniti i nisu mjerljivi, te za koje nije definirana dokumentacija koja je dokaz o njihovom ispunjavanju, što omogućuje favoriziranje pojedinih projekata prilikom izbora korisnika sredstava. Navedeno ukazuje na to da Ministarstvo nije osiguralo efikasno upravljanje proračunskim sredstvima, sukladno članku 38. Zakona o izvršavanju Proračuna FBiH za 2020. godinu.

Preporuka:

- *propisati mjerljive posebne kriterije za vrednovanje projekata koji se financiraju iz prikupljenih prihoda po temelju naknada za privređivanje igara na sreću i dokumentaciju koja je dokaz ispunjenosti kriterija, u svrhu objektivnog bodovanja.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Ministarstvo je 12. 5. 2021. godine dostavilo komentar na Nacrt izvješća o finansijskoj reviziji za 2020. godinu, u kojem je navedeno da nemaju primjedbi na Nacrt izvješća.

Rukovoditeljica Sektora
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Marijana Milićević – voditeljica tima

Senad Hasičić – član tima

V PRILOG: GODIŠNJE FINANCIJSKO IZVJEŠĆE

Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2020. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo kulture i sporta						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Postotak (3/2 x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI (od 1 do 16)	0	0	0	0	0	
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	0	0	0	0	0	
1. Porez na dobit pojedinca i poduzeća	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit poduzeća	0	0	0	0	0	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i osoba, pravnih osoba iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih osoba iz oblasti igara na sreću i ostalih poduzeća	0	0	0	0	0	
2. Doprinosi za socijalnu skrb	0	0	0	0	0	
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0	0	
4. Porez na imovinu	0	0	0	0	0	
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0	0	
6. Porez na dohodak	0	0	0	0	0	
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0	0	
8. Ostali porezi	0	0	0	0	0	
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	0	0	0	0	0	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od nefinansijskih javnih poduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0	
Ostali prihodi od imovine	0	0	0	0	0	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdanu garanciju	0	0	0	0	0	
10. Naknade, pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	0	0	0	0	0	
Administrativne pristojbe	0	0	0	0	0	
Sudske pristojbe	0	0	0	0	0	
Komunalne naknade i pristojbe	0	0	0	0	0	
Ostale proračunske naknade i pristojbe	0	0	0	0	0	
Naknade i pristojbe po federalnim zakonima i drugim propisima	0	0	0	0	0	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika proračuna i vlastiti prihodi)	0	0	0	0	0	
Neplanirane uplate – prihodi	0	0	0	0	0	
Novčane kazne	0	0	0	0	0	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0	
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija	0	0	0	0	0	
12. Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti	0	0	0	0	0	
13. Primljeni kapitalni transferi od inozemnih vlada	0	0	0	0	0	
14. Kapitalni transferi od ostalih razina vlasti i fondova	0	0	0	0	0	

15.	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
16.	Donacije	0	0	0	0	0

II. RASHODI (od 1 do 7)		10.473.088	10.249.498	11.487.808	223.590	97,87
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.484.760	1.465.372	1.448.647	19.388	98,69
	Bruto plaće i naknade plaća	1.282.568	1.270.098	1.270.226	12.470	99,03
	Naknade troškova zaposlenih	202.192	195.274	178.421	6.918	96,58
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	135.056	134.047	133.866	1.009	99,25
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	389.790	224.437	418.982	165.353	57,58
	Cestovni troškovi	5.000	3.578	26.090	1.422	71,56
	Izdaci za energiju	14.000	14.000	14.432	0	100
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	46.300	43.035	42.510	3.265	92,95
	Nabava materijala i sitnog inventara	20.500	19.424	18.516	1.076	94,75
	Izdaci za usluge prijevoza i goriva	8.500	8.209	15.021	291	96,58
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	3.090	3.089	3.089	1	99,97
	Izdaci za tekuće održavanje	21.360	16.158	19.099	5.202	75,65
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	9.200	9.020	6.291	180	98,04
	Ugovorene i druge posebne usluge	261.840	107.924	273.934	153.916	41,22
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	8.463.482	8.425.642	9.486.313	37.840	99,55
	Tekući transferi drugim razinama vlasti	6.298.500	6.298.500	7.126.500	0	100
	Tekući transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	1.970.000	1.960.000	2.230.000	10.000	99,49
	Subvencije javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Subvencije privatnim poduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0
	Drugi tekući rashodi	194.982	167.142	129.813	27.840	85,72
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pod. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inozemstvo	0	0	0	0	0
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inozemne kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
7.	Tekuća proračunska rezerva	0	0	0	0	0
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	0	0	0	0	0
III. TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA						
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za nabavu stalnih sredstava	22.000	22.072	22.455	128	99,42
	Nabava zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabava građevina	0	0	0	0	0
	Nabava opreme	20.000	19.890	17.514	110	99,45
	Nabava ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabava stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	2.200	2.182	4.941	18	99,18
	NETO NABAVA STALNIH SREDSTAVA (2-1)	0	0	0	0	0

	A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabava stalnih sredstava)	0	0	0	0	0
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih poduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih poduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inozemstvo	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim razinama vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim poduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih poduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih poduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inozemstvo	0	0	0	0	0
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)	0	0	0	0	0
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inozemnog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdanim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)	0	0	0	0	0
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	0	0	0	0	0

Rukovodstvo je Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2020. godinu odobrilo 24. 2. 2021. godine.

Ministrice
Zora Dujmović

Bilanca stanja na 31. 12. 2020. godine				
Naziv institucije: Federalno ministarstvo kulture i sporta				
Opis	U obračunskom razdoblju tekuće godine	U istom obračunskom razdoblju prethodne godine	Postotak (2/3)x100	
1	2	3	4	
I. AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	1.047.896	1.126.189	93,0	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	214	61	28,5	
2. Vrijednosni papiri	0	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	1.410	3.939	35,8	
4. Kratkoročni plasmani	0	0	0	
5. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	1.016.969	1.122.189	90,6	
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0	
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0	
8. Kratkoročna razgraničenja	29.303	191.607	15,3	
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	759.959	770.736	101,4	
9. Stalna sredstva	1.392.540	1.383.517	100,7	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	632.581	612.781	103,2	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	759.959	770.736	98,6	
12. Dugoročni plasmani	0	0	0	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0	
15. Vrijednosni papiri	0	0	0	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
UKUPNO AKTIVA (A+B)	1.807.855	1.896.925	95,3	
II. PASIVA				
C. Kratkoročne obveze i razgraničenja (19+...+24)	1.047.896	1.126.189	93,0	
19. Kratkoročne tekuće obveze	565.514	995.094	56,8	
20. Obveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0	
22. Obveze prema zaposlenicima	138.514	131.095	105,7	
23. Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0	
24. Kratkoročna razgraničenja	343.868	0	0	
D. Dugoročne obveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0	0	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0	
26. Ostale dugoročne obveze	0	0	0	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	759.959	770.736	98,6	
28. Izvori stalnih sredstava	759.959	770.736	98,6	
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	0	0	0	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0	
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	1.807.855	1.896.925	95,3	

Na poziciji „Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, sukladno propisima za proračunske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilancu stanja na 31. 12. 2020. godine odobrilo 24. 2. 2021. godine.

Ministrice
Zora Dujmović